

Komparace zdanění společnosti bez právní subjektivity a společnosti s ručením omezeným

Bakalářská práce

Vedoucí práce:

Ing. Petra Ptáčková Mísařová, Ph.D.

Dana Mačátová

Brno 2015

Ráda bych na tomto místě poděkovala vedoucí své bakalářské práce, Ing. Petře Ptáčkové Mísařové, Ph.D., za cenné rady a připomínky, které mi při zpracování bakalářské práce poskytla. Dále bych ráda poděkovala své rodině a blízkým za podporu při psaní této práce i v průběhu celého studia.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto práci: **Komparace zdanění společnosti bez právní subjektivity a společnosti s ručením omezeným**

vypracovala samostatně a veškeré použité prameny a informace jsou uvedeny v seznamu použité literatury. Souhlasím, aby moje práce byla zveřejněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s platnou *Směrnicí o zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací*.

Jsem si vědoma, že se na moji práci vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon, a že Mendelova univerzita v Brně má právo na uzavření licenční smlouvy a užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 Autorského zákona.

Dále se zavazuji, že před sepsáním licenční smlouvy o využití díla jinou osobou (subjektem) si vyžádám písemné stanovisko univerzity o tom, že předmětná licenční smlouva není v rozporu s oprávněnými zájmy univerzity, a zavazuji se uhradit případný příspěvek na úhradu nákladů spojených se vznikem díla, a to až do jejich skutečné výše.

V Brně dne 22. května 2015

Abstract

Mačátová, D., The comparison of taxation of the company (without legal personality) and the limited liability company. Bachelor thesis. Brno: MENDELU in Brno, 2015.

This bachelor thesis deals with the comparison of the total tax burden on self-employed persons associated in company (without legal personality) and limited liability company. The total tax burden is assessed from the perspective of personal and corporate income tax and from the perspective of mandatory payments for public health insurance and social security. The total tax burden of self-employed persons is optimized by using the institute of allocation of income and expenses to the co-operating persons and by the possibility of using expenses as a percentage of revenues. In case of taxation limited liability company the various variants of receiving remunerations were taken into account. In addition, this thesis also deals with the calculation of compliance costs of taxation of both types of businesses.

Keywords

Personal income tax, corporate income tax, total tax burden, self-employed person, limited liability company, compliance costs of taxation, public health insurance, social security.

Abstrakt

Mačátová, D., Komparace zdanění společnosti bez právní subjektivity a společnosti s ručením omezeným. Bakalářská práce. Brno: MENDELU v Brně, 2015.

Tato bakalářská práce se zabývá srovnáním celkového daňového zatížení osob samostatně výdělečně činných sdružených do společnosti (bez právní osobnosti) a společnosti s ručením omezeným. Celkové daňové zatížení je hodnoceno z pohledu daně z příjmů fyzických a právnických osob a z pohledu povinných plateb na veřejné zdravotní pojištění a sociální zabezpečení. V případě OSVČ je při optimalizaci daňového zatížení využit institut rozdělení příjmů a výdajů na spolupracující osoby a možnost uplatnění výdajů procentem z příjmů. V případě zdaňování s.r.o. jsou zohledněny různé varianty pobírání odměn. Vedle toho se tato práce zabývá také kalkulací vyvolaných nákladů zdanění obou forem podnikání.

Klíčová slova

Daň z příjmů fyzických osob, daň z příjmů právnických osob, celkové daňové zatížení, osoba samostatně výdělečně činná, společnost s ručením omezeným, vyvolané náklady zdanění, veřejné zdravotní pojištění, sociální zabezpečení.

Obsah

1	Úvod a cíl práce	15
1.1	Úvod.....	15
1.2	Cíl práce.....	15
2	Metodika	17
3	Literární rešerše	18
3.1	Daně a jejich funkce.....	18
3.1.1	Daňový systém ČR.....	18
3.1.2	Legislativní úprava daní z příjmů	19
3.2	Zdaňování příjmů fyzických osob	19
3.2.1	Předmět daně.....	20
3.2.2	Základ daně.....	21
3.2.3	Daňové odpisy hmotného majetku.....	23
3.2.4	Rozdělování příjmů a výdajů na spolupracující osoby	24
3.2.5	Samostatný základ daně	24
3.2.6	Nezdanitelné části základu daně a odčitatelné položky.....	24
3.2.7	Sazba daně	25
3.2.8	Slevy na dani a daňové zvýhodnění	25
3.2.9	Daň stanovená paušální částkou	26
3.2.10	Specifika zdaňování společnosti (bez právní osobnosti).....	27
3.3	Zdaňování příjmů právnických osob	28
3.3.1	Zákonné vymezení právnických osob	28
3.3.2	Poplatníci daně z příjmů právnických osob.....	29
3.3.3	Předmět daně.....	29
3.3.4	Základ daně.....	30
3.3.5	Odčitatelné položky a položky snižující základ daně u PO.....	31
3.3.6	Sazba daně z příjmů a slevy na dani u právnických osob.....	32
3.3.7	Specifika zdaňování společnosti s ručením omezeným	32
3.4	Základní aspekty sociálního pojištění	34

3.4.1	Veřejné zdravotní pojištění	34
3.4.2	Sociální zabezpečení	36
3.5	Vyvolané náklady zdanění	38
4	Vlastní práce	40
4.1	Daňové zatížení společnosti (bez právní osobnosti)	40
4.1.1	Údaje o společnosti	40
4.1.2	Odpisy dlouhodobého hmotného majetku	40
4.1.3	Daňové zatížení pana Miroslava jako společníka společnosti	43
4.1.4	Daňové zatížení pana Pavla jako společníka společnosti	47
4.2	Daňové zatížení společníků společnosti s ručením omezeným	50
4.2.1	Údaje o společnosti	50
4.2.2	Daňové zatížení společníků s.r.o.	51
4.3	Administrativní náklady	57
4.3.1	Vyvolané náklady zdanění	57
4.3.2	Náklady spojené se založením společnosti	61
5	Shrnutí	63
6	Závěr	66
7	Literatura	67
7.1	Literární zdroje	67
7.2	Internetové zdroje.....	68
7.3	Zákony.....	70
A	Celkové daňové zatížení pana Miroslava jako společníka s.r.o.	72
B	Celkové daňové zatížení pana Pavla jako společníka s.r.o.	73
C	Celkové daňové zatížení vlastní výdělečné činnosti pana Pavla	74

Seznam obrázků

Obr. 1	Daňový systém ČR.....	18
Obr. 2	Subsystémy sociálního pojištění	34

Seznam tabulek

Tab. 1	Paušální výdaje u příjmů ze samostatné činnosti.....	22
Tab. 2	Osobní slevy na dani podle § 35ba ZDP	25
Tab. 3	Přehled sazeb sociálního zabezpečení	37
Tab. 4	Inventární karta osobního automobilu Citroën Berlingo	42
Tab. 5	Inventární karta soustruhu PD 400.....	43
Tab. 6	Porovnání výše daně z příjmů pana Miroslava jako společníka společnosti.	44
Tab. 7	Pojistné na sociální pojištění pana Miroslava jako společníka společnosti ...	45
Tab. 8	Komparace celkové daňové povinnosti pana Miroslava jako společníka společnosti.....	45
Tab. 9	Zúčtování zaplacených záloh na sociální pojistné - Miroslav.....	46
Tab. 10	Porovnání výše daně z příjmů pana Pavla jako společníka společnosti	47
Tab. 11	Pojistné na sociální pojištění pana Pavla jako společníka společnosti.....	48
Tab. 12	Komparace celkového daňového zatížení pana Pavla	49
Tab. 13	Zúčtování zaplacených záloh na sociální pojistné - Pavel	50
Tab. 14	Výpočet mzdových nákladů a celkové roční daňové povinnosti, vztahující se k příjmům ze závislé činnosti pana Miroslava jako společníka s.r.o.	53
Tab. 15	Výpočet mzdových nákladů a celkové roční daňové povinnosti, vztahující se k závislé činnosti pana Pavla jako společníka s.r.o. a vlastní výdělečné činnosti pana Pavla jako živnostníka.	54
Tab. 16	Výpočet daňového zatížení podílů na zisku pro jednotlivé varianty rozložení příjmů.	55
Tab. 17	Výpočet celkové daňové povinnosti pana Miroslava jako společníka s.r.o.	55
Tab. 18	Výpočet celkové daňové povinnosti pana Pavla jako společníka s.r.o.	56
Tab. 19	Kalkulace ročních vyvolaných nákladů zdanění společnosti (bez právní osobnosti)	59
Tab. 20	Kalkulace ročních vyvolaných nákladů zdanění společnosti s ručením omezeným.....	60

Seznam zkratk

zkratka	pojem
ČR	Česká republika
DPFO	daň z příjmů fyzických osob
DPH	daň z přidané hodnoty
DPPO	daň z příjmů právnických osob
DZD	dílčí základ daně
FO	fyzická osoba
GFŘ	Generální finanční ředitelství
k.s.	komanditní společnost
Kč	Koruna česká
NČ	nezdanitelné částky
NMV	nemovitá věc
NOZ	zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
OSSZ	okresní správa sociálního zabezpečení
OSVČ	osoba samostatně výdělečně činná
P	příjmy
PO	právnická osoba
PVZÚ	vyhláška, kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví
s.r.o.	společnost s ručením omezeným
SP	sociální pojištění
SZ	sociální zabezpečení
V	výdaje
v.o.s.	veřejná obchodní společnost
VH	výsledek hospodaření
VZ	vyměřovací základ
VZP/ZP	veřejné zdravotní pojištění
ZD	základ daně
ZDP	zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů
ZDPo	zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění
ZOK	zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích
ZSDP	zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků
ZÚ	zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví
ŽZ	zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání

1 Úvod a cíl práce

1.1 Úvod

Daně byly, jsou a budou součástí života každého z nás. Existují prakticky od počátku existence státu a již v té době měly za cíl získávat prostředky na hrazení určitých, v dané době aktuálních, potřeb. Z počátku se nejednalo o žádný promyšlený a organizovaný daňový systém, ale spíše o výběr prostředků podle momentální ekonomické a politické situace. Od té doby prodělala podoba daní jednotlivých států velmi výrazný vývoj. Na našem území se například začíná vytvářet jednotná, moderní daňová soustava v 2. polovině 19. století. Dnes ji tvoří komplexní systém přímých a nepřímých daní, který je i navzdory neustálým změnám legislativy relativně stálý.

Ačkoliv dnes platíme daně téměř na každém kroku, většina z nás si toto daňové zatížení téměř neuvědomuje. Ve většině případů se totiž jedná o daně nepřímé, které jsou skryty v cenách námi nakupovaného zboží a služeb. Naopak daně přímé, které mají bezprostřední dopad na výši našeho důchodu, jako palčivý problém pocítujeme stále. Pokud nám plynou pouze příjmy z pracovního poměru, nemáme bohužel mnoho možností, jak výši tohoto svého daňového zatížení ovlivnit. Můžeme pouze sledovat politickou situaci a snažit se realizovat své záměry v této oblasti volbou takové politické strany, která bude mít snahu prosazovat obdobné cíle v rámci daňové politiky státu.

Je-li však prostředkem naší obživy podnikání, nabízí se zde nepřeborné množství možností jak svou daňovou povinnost optimalizovat. Můžeme podnikat jako fyzická osoba, nebo pod hlavičkou některé z forem právnických osob. Zorientovat se v této nepřeborné škále možností může být pro běžného občana neznalého příslušné legislativy poměrně obtížné. Právě z tohoto důvodu jsem se rozhodla zabývat se ve své práci problematikou daní z příjmů v podnikání a souvisejícího zdravotního pojištění a sociálního zabezpečení ve snaze přiblížit tuto oblast laické veřejnosti.

1.2 Cíl práce

Hlavním cílem mé bakalářské práce bude porovnat celkové daňové zatížení dvou samostatně výdělečně činných osob sdružených do společnosti (bez právní osobnosti) s celkovým daňovým zatížením, které by tyto poplatníci měli, pokud by podnikali pod záštitou společnosti s ručením omezeným, a na základě toho formulovat doporučení ohledně výběru vhodné právní formy pro realizaci podnikatelských činností těchto konkrétních poplatníků. Celkovým daňovým zatížením se v tomto případě myslí zatížení daní z příjmů a odvody na veřejné zdravotní pojištění a sociální zabezpečení. Ostatní daně nebudou v rámci výpočtů celkové daňové povinnosti uvažovány, protože jejich výše není závislá na zvolené právní formě, nýbrž na jiných externích faktorech. Výčet těchto daní a jejich výše

bude pro přehled uveden až v části Shrnutí. Společnost s ručením omezeným byla vybrána právě proto, že se jedná o nejčastěji volenou právní formu podnikání při přechodu z podnikání formou OSVČ na podnikání prostřednictvím právnické osoby.

Při analýze celkového daňového zatížení obou výše uvedených forem podnikání bude usilováno o co nejvyšší možnou daňovou optimalizaci, kterou legislativa dané oblasti nabízí. V případě podnikání fyzických osob bude uváženo využití možnosti uplatnit výdaje procentem z příjmů a institutu rozdělní příjmů a výdajů na spolupracující osoby. V případě s.r.o., se bude jednat o hledání takové kombinace příjmů ze zisku a výše odměn plynoucích z výkonu činností pro společnost, aby bylo dosaženo co nejnižších možných daňových odvodů s ohledem na zájmy jednotlivých poplatníků v oblasti budoucích dávek sociálního zabezpečení.

Dílním cílem práce bude také vyhodnotit administrativní náklady související s podnikáním prostřednictvím obou výše zmíněných forem, kterým se při dané činnosti nelze vyhnout, a je tak žádoucí je při výběru vhodné právní formy podnikání zohlednit. Jedná se konkrétně o vyvolané náklady zdanění a náklady spojené se založením s.r.o., na něž poplatníci musejí brát zřetel v případě, že se rozhodnou přejít na podnikání prostřednictvím této obchodní společnosti.

2 Metodika

Obsah této bakalářské práce je možné rozčlenit do dvou oblastí a to na teoretickou část zvanou Literární rešerše a na praktickou část zvanou Vlastní práce.

V Literární rešerši bude uveden základní přehled informací týkajících se problematiky zdaňování fyzických a právnických osob. Budou zde uvedeny informace o tom, které příjmy jsou předmětem výše uvedených daní, jak se z nich stanovuje základ daně a metodika, kterou se následně ze základu daně vypočítává konečná daň. Pozornost je v rámci zdaňování příjmů fyzických osob zaměřena zejména na zdaňování příjmů z podnikání a možnosti jejich optimalizace s přihlédnutím ke zvláštnostem, souvisejícím se zdaňováním poplatníků sdružených ve společnosti (bez právní osobnosti). V případě zdaňování příjmů právnických osob bude zvláštní pozornost věnována zdaňování různých druhů příjmů plynoucích z s.r.o. Vedle toho zde bude také popsán postup výpočtu plateb pojistného na veřejné zdravotní pojištění a sociální zabezpečení a to jak zaměstnanců, tak osob samostatně výdělečně činných. Na závěr zde budou uvedeny teoretické poznatky týkající se postupu výpočtu vyvolaných nákladů zdanění. Poznatky uvedené v této části budou získány studiem příslušných právních předpisů, odborné literatury a internetových zdrojů, které na závěr uvedu v seznamu použité literatury, a na které se budu v průběhu psaní odkazovat v textu.

Ve Vlastní práci se nejdříve budu zabývat zdaněním dvou fiktivních poplatníků podnikajících jako osoby samostatně výdělečně činné, které se pro účely společného podnikání sdružili do společnosti (bez právní osobnosti). Pro každého z nich uvedu propočtení několika variant, kterými lze optimalizovat jeho celkovou daňovou povinnost, a následně vyhodnotím, která z těchto variant je pro něj z hlediska výše celkového daňového zatížení nejvýhodnější. Vzhledem k tomu, že tito poplatníci zvažují přechod na podnikání pod hlavičkou s.r.o., provedu následně výpočet jejich celkové daňové povinnosti pro několik variant rozložení příjmů plynoucích jim v tomto případě od s.r.o. Společníci mohou pobírat buď pouze podíly na zisku této společnosti, nebo jim mohou plynout i jiné příjmy ve formě odměn za práci pro společnost nebo ve formě mzdy.

Další částí, jíž se budu ve své práci věnovat je kalkulace administrativních nákladů, zatěžujících výše zmíněné formy podnikání. Konkrétně se bude jednat o administrativní náklady nepřímé nebo-li vyvolané náklady zdanění. Ty představují tu část nákladů spojených s výběrem daní, které jdou k tíži podnikatelů. Vedle vyvolaných nákladů zdanění, zde bude věnována pozornost také výpočtu výše nákladů spojených se založením s.r.o.

Na závěr uvedu přehled jednotlivých výsledků, ke kterým jsem v průběhu práce dospěla, a na základě nich budu následně formulovat doporučení ohledně výběru vhodné právní formy pro podnikání daných poplatníků. V neposlední řadě zde bude také uveden přehled a výše ostatních daní, které jsou poplatníci v souvislosti se svým podnikáním povinni platit. V této práci bude využito metody deskripce, analýzy, komparace a syntézy.

3 Literární rešerše

3.1 Daně a jejich funkce

Základní funkce daní je na první pohled zřejmá, jejich úkolem je především zajistit příliv finančních prostředků do veřejných rozpočtů státu, aby stát následně mohl použít tyto finanční prostředky na hrazení svých výdajů. Vedle funkce fiskální však daně plní ještě celou řadu dalších funkcí. Patří mezi ně např. funkce alokační, redistribuční a stabilizační. (Široký a kol., 2008)

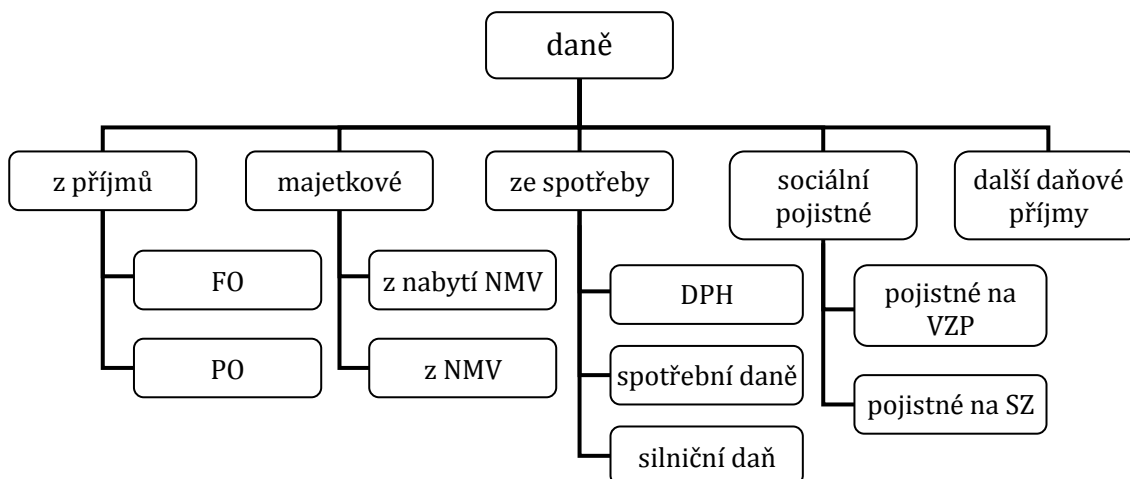
Daň bývá nejčastěji definována jako „povinná, zákonem uložená platba, která plyne do státního rozpočtu. Je nenávratná, neekvivalentní a zpravidla neúčelová.“ (Vančurová a Láchová, 2014)

Vedle daní existují ještě dva druhy finančních plateb do veřejného rozpočtu a to poplatky a clo. Rozdíl mezi daní a poplatkem spočívá v tom, že daně mají většinou charakter neekvivalentních plateb, za které poplatníkovi není poskytováno žádné přímé protiplnění, poplatky jsou naopak vybírány v souvislosti s následným obdržením jisté protihodnoty, kterou poskytuje stát či některý z jeho orgánů. (Papoušková, 2013)

3.1.1 Daňový systém ČR

Výstižnou definici daňového systému uvádějí Vančurová a Láchová (2014) na straně 49, kde definují daňový systém jako „souhrn všech daní, které se na daném území, zpravidla státním, vybírají“. Následně dodávají, že „daňový systém zahrnuje rovněž vztahy mezi jednotlivými daněmi a pravidla, podle kterých se daně vybírají“.

Základní přehled o tom, které daně tvoří daňový systém ČR, nabízí následující schéma:

Obr. 1 Daňový systém ČR
Zdroj: Vančurová a Láchová, 2014

Výše uvedené daně pak dále můžeme rozdělit na dvě skupiny - daně přímé, a nepřímé. Přímé daně postihují příjem konkrétního poplatníka, který zpravidla daň sám vypočítá i odvede. Patří sem daně z příjmů a majetkové daně. Daně nepřímé jsou vybírány a placeny v cenách zboží a služeb. Oproti přímým daním je ve většině případů vybírá a odvádí jiná osoba, než ta, která je poplatníkem. Poplatník, jakožto osoba, která nese daňové břemeno, není v případě nepřímých daní často ani znám. Mezi tyto daně řadíme DPH, spotřební daně, daně z energií, cla a daň silniční. (Vančurová a Láchová, 2014)

3.1.2 Legislativní úprava daní z příjmů

Postup zdaňování příjmů fyzických i právnických osob je v ČR upraven zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (dále jen „ZDP“).

Vedle tohoto zákona existují ještě tzv. pokyny řady D a sdělení Ministerstva financí. Ty nejsou pro daňové subjekty právně závazné, při jejich respektování však mohou daňové subjekty očekávat, že správce daně jejich postup nebude rozporovat. Jedná se ve své podstatě o výklad zákona ze strany daňové správy. Nejvýznamnějším pokynem k ZDP je pokyn GFŘ č. D-6. (Dvořáková a kol., 2013)

Při stanovování daně z příjmů je nutné čerpat i ze zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád. Tento zákon „je procesním předpisem, který upravuje postup správců daní, práva a povinnosti daňových subjektů a třetích osob, které jim vznikají při správě daní.“ (Dvořáková a kol., 2013)

Žádná daň nemůže být vybírána, aniž by bylo stanoveno, kdo je povinen onu daň platit. V této souvislosti rozděluje daňový řád daňové subjekty na poplatníky a plátce. „Poplatníkem se rozumí osoba, jejíž příjmy, majetek nebo úkony jsou přímo podrobeny dani.“ (§ 6 odst. 2 ZSDP) Plátcem je pak osoba, „která pod vlastní majetkovou odpovědností odvádí správci daně daň vybranou od poplatníků nebo sraženou poplatníkům.“ (§ 6 odst. 3 ZSDP)

Definici toho, kdo je poplatníkem daně z příjmů fyzických osob nalezneme v § 2 ZDP, kdo je poplatníkem daně z příjmů právnických osob pak v § 17 ZDP.

3.2 Zdaňování příjmů fyzických osob

Abychom byli schopni stanovit konečnou daň, která bude mít vliv na disponibilní příjem konkrétní fyzické osoby, je nutné nejdříve stanovit základ daně, ze kterého se následně pomocí daňové sazby příslušná daň vypočítá. Pro zjištění základu daně je nutné identifikovat, které příjmy jsou předmětem daně, a které z nich jsou od daně osvobozené. V zákonem stanovených případech je pro stanovení základu daně možné redukovat dosažené příjmy o výdaje prokazatelně vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů. (Dvořáková a kol., 2013)

3.2.1 Předmět daně

Předmětem daně z příjmů fyzických osob dle § 3 odst. 1 ZDP jsou následující druhy příjmů:

- příjmy ze závislé činnosti (§ 6 ZDP),
- příjmy ze samostatné činnosti (§ 7 ZDP),
- příjmy z kapitálového majetku (§ 8 ZDP),
- příjmy z nájmu (§ 9 ZDP),
- ostatní příjmy (§ 10 ZDP).

Může se jednat jak o příjmy peněžní, tak i nepeněžní nebo dosažené směnou. Hodnota peněžních příjmů se jednoduše rovná hodnotě získaných finančních prostředků. Nepeněžní příjmy je potřeba ocenit. To se děje zpravidla na základě zvláštního právního předpisu - zákona o oceňování majetku, v některých případech ZDP stanovuje postup ocenění i jinak. (Brychta a kol., 2014)

Smyslem zdanění příjmů je postihovat pouze disponibilní důchod poplatníků, tedy ten který jím zůstává k jejich využití. Každý druh příjmu však vyžaduje jiné výdaje, které je nutné v souvislosti s ním vynaložit. Proto každý z výše uvedených druhů příjmů tvoří samostatný dílčí základ daně a je pro něho stanovena individuální metodika, na základě které je tento příjem očišťován o výdaje. (Vančurová a Láchová, 2014)

Podnikání

Definici podnikání nalezneme § 420 NOZ, který ho charakterizuje jako „samostatnou výdělečnou činnost vykonávanou na vlastní účet a odpovědnost na základě živnostenského nebo jiného oprávnění se záměrem činit tak soustavně a za účelem dosažení zisku.“ Kdo takovouto činnost vykonává je z pohledu NOZ považován za podnikatele.

Příjmy ze samostatné činnosti podle § 7 ZDP, zahrnují:

- příjmy ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství,
- příjmy ze živností,
- příjmy z jiného podnikání podle zvláštních právních předpisů (např. příjmy z činnosti daňových poradců, advokátů, lékařů, auditorů apod.),
- podíl společníka veřejné obchodní společnosti a komplementáře komanditní společnosti na zisku. (Macháček, 2010)

Dále se mezi příjmy ze samostatné činnosti podle § 7 ZDP řadí:

- příjem z užití nebo poskytnutí práv z průmyslového vlastnictví, autorských práv včetně práv příbuzných právu autorskému, a to včetně příjmů z vydávání, rozmnožování a rozšiřování literárních a jiných děl vlastním nákladem (např. příjmy herců, zpěváků, hudebníků, autorů),
- příjem z nájmu majetku zařazeného v obchodním majetku,
- příjmy z výkonu nezávislého povolání. (Brychta a kol., 2014)

To, že poplatník dosahuje příjmů, které jsou předmětem daně, ještě nemusí nutně znamenat, že bude povinen odvádět z těchto příjmů daň. Může se totiž jednat o příjmy od daně osvobozené. Jejich obecné vymezení nalezneme v § 4 ZDP. Vedle osvobození dle § 4 ZDP je nutné sledovat ještě ustanovení § 6 až 10 ZDP, která mohou ještě dále osvobozovat některé specifické druhy příjmů. (Dvořáková a kol., 2013)

Zákon vedle příjmů, které jsou předmětem daně, stanovuje taxativně i příjmy, které předmětem daně nejsou. Vynětí z předmětu daně má za úkol definovat určitou hranici, za kterou předmět daně už nesahá, a zároveň vymezuje příjmy, které předmětem daně nejsou, avšak svou povahou by za něj mohly být považovány. Příjmy vyňaté z předmětu daně řeší § 3 odst. 4 ZDP, a patří mezi ně především přijaté úvěrové finanční nástroje. (Vančurová a Láchová, 2014)

3.2.2 Základ daně

Obecnou definici základu daně lze nalézt v § 5 odst. 1 ZDP, kde je základ daně vymezen jako „částka, o kterou příjmy plynoucí poplatníkovi ve zdaňovacím období, přesahují výdaje prokazatelně vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení.“ Jelikož je pro každý z pěti druhů příjmů stanoven individuální postup odčítání výdajů, souhrnný základ daně je tvořen pěti dílčími základy daně.

Tvorbu jednotlivých dílčích základů zachycují Vančurová a Láchová (2014) následovně:

- příjmy ze závislé činnosti
  - + pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na veřejné zdravotní pojištění hrazené zaměstnavatelem
  - = DZD příjmů ze závislé činnosti
- příjmy ze samostatné činnosti
  - výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů
  - = DZD příjmů ze samostatné činnosti (nebo záporný rozdíl mezi příjmy a výdaji)
- příjmy z nájmu
  - výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů
  - = DZD příjmů z nájmu (nebo záporný rozdíl mezi příjmy a výdaji)
- příjmy z kapitálového majetku
  - = DZD příjmů z kapitálového majetku
- ostatní příjmy
  - výdaje na dosažení příjmů (podle druhů příjmů do výše daného druhu příjmů)
  - = DZD ostatní příjmy.

Jak je vidět z předcházejícího schématu, výdaje můžeme uplatňovat pouze pokud souvisejí s příjmy ze samostatné činnosti, s příjmy z nájmu nebo s ostatními příjmy podle § 10. Pouze u příjmů ze samostatné činnosti a příjmů z nájmu je však možné, aby výdaje převýšily příjmy a bylo dosaženo ztráty. U ostatních příjmů (§ 10 ZDP) lze odečítat výdaje pouze do výše příjmu, se kterým souvisejí. U příjmů ze závislé činnosti se navíc vedle příjmů zahrnuje do základu daně i sociální pojistné, které je za zaměstnance povinen hradit zaměstnavatel.

Zákon dále definuje, že je možné uplatňovat výdaje buď ve skutečné výši, nebo procentem z příjmů, v závislosti na tom, co bude pro poplatníka výhodnější. Je však třeba mít na paměti, že při přechodu z uplatňování skutečných výdajů na výdaje procentem z příjmů, je nutno postupovat také podle § 23 odst. 8 ZDP, který udává, jaký dopad tato změna bude mít na ZD za předcházející zdaňovací období. (Dvořáková a kol., 2013)

Při zjišťování dílčího základu daně ze samostatné činnosti je možné dosažené příjmy snižovat o výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů. Jejich výčet nalezneme v § 24 ZDP a lze je uplatnit:

- na základě účetnictví (ZÚ, PVZÚ)
- na základě daňové evidence (§ 7b ZDP)
- procentem z příjmů (§ 7 odst. 7 ZDP)

Naproti tomu § 25 ZDP obsahuje výčet výdajů, které daňově uznatelné nejsou.

Pro uplatňování výdajů procentem z příjmů jsou stanoveny následující sazby:

Tab. 1 Paušální výdaje u příjmů ze samostatné činnosti

80 %	Příjmy ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství a příjmy ze řemeslných živností ¹ .	max. 1 600 000 Kč
60 %	Příjmy z ostatních živností, které nejsou živnostmi řemeslnými.	max. 1 200 000 Kč
30 %	Příjmy z nájmu majetku zařazeného v obchodním majetku.	max. 600 000 Kč
40 %	Ostatní příjmy ze samostatné činnosti, výjma příjmů společníků v.o.s. a komplementářů k.s. a mimo příjmů z autorských honorářů do 10 000 Kč měsíčně ² .	max. 800 000 Kč.

Zdroj: Brychta a kol., 2014; § 7 odst. 6 ZDP; Ministerstvo financí ČR, 2014

¹ Výčet řemeslných živností je uveden v příloze č. 1 ŽZ.

² Příjmy autorů, které jsou uvedeny v § 7 odst. 2 ZDP, jsou samostatným základem daně pro zdanění zvláštní sazbou daně, pokud plynou ze zdrojů na území ČR a jejich měsíční úhrn od jednoho zaměstnavatele není vyšší než 10 000 Kč. (§ 7 odst. 6 ZDP)

Zákon stanovuje i případy, kdy je použití tohoto způsobu uplatňování výdajů zakázáno. Jedná se například o situaci, kdy:

- poplatník má příjmy ze společnosti, z provozu rodinného závodu nebo ze společenství jmění, a společné výdaje nebyly rozděleny mezi poplatníky stejným poměrem jako společné příjmy
- poplatník má příjmy ze spoluvlastnictví věci a příjmy a výdaje nebyly rozděleny mezi spoluvlastníky na základě jejich spoluvlastnických podílů. (Brychta a kol., 2014)

Pokud poplatník uplatňuje výdaje procentem z příjmů, má zároveň povinnost vést záznamy o příjmech a evidovat pohledávky vzniklé v souvislosti s podnikáním nebo jinou samostatnou činností. Rozhodne-li se poplatník pro uplatnění výdajů procentem z příjmů, jsou v těchto výdajích již zahrnuty veškeré částky výdajů vynaložené v souvislosti s dosahováním příjmů ze samostatné výdělečné činnosti. (Brychta a kol., 2014)

3.2.3 Daňové odpisy hmotného majetku

Daňový odpis je určitá část vstupní ceny hmotného a nehmotného majetku, kterou je možné uplatnit jako daňově uznatelný výdaj (náklad) za příslušné zdaňovací období v přiznání k dani z příjmů.“ (Kadlec, 2013)

Daňové odpisy lze uplatňovat za každý dlouhodobý majetek, který je v evidenci k 31. 12. daného roku. Na začátku odpisování je možné zvolit, zda bude odpisováno rovnoměrně nebo zrychleně. Zvolený způsob už není možné později měnit. (Konečná, 2013) Poté zařadíme daný majetek do příslušné odpisové skupiny, která udává minimální dobu odpisování. Na základě této odpisové skupiny a zvoleného způsobu odpisování zjistíme příslušnou odpisovou sazbu, pomocí které pak vypočítáme maximální roční odpis. V některých zákonem stanovených případech lze v prvním roce odpisování použít i vyšší odpisovou sazbu. Toto zvýšení však není možné uplatnit např. u osobních automobilů nebo motocyklů až na některé výjimky. Veškeré informace týkající se výpočtu daňových odpisů jsou uvedeny v § 26 až 32a ZDP.

V případě, že poplatník používá danou věc i k soukromým účelům, je oprávněn uplatňovat jako výdaj pouze poměrnou část daného odpisu, která připadá na jeho podnikání. Podobně se postupuje i v případě spoluvlastnictví daného majetku. Každý spoluvlastník je oprávněn uplatňovat pouze takovou část odpisu, která odpovídá jeho spoluvlastnickému podílu. (§ 28 ZDP)

Fyzická osoba, která vede daňovou evidenci, uplatňuje daňové odpisy na příslušném řádku svého daňového přiznání. V případě fyzické osoby, která vede účetnictví, nebo v případě právnických osob, se můžeme setkat vedle odpisů daňových podle ZDP i s odpisy účetními podle ZÚ. Ty však mají jiný účel. Vyjadřují skutečné opotřebením daného majetku a přenášejí hodnotu tohoto opotřebením do účetnictví. V daňovém přiznání je hodnota účetních odpisů zahrnuta ve výsledku hospodaření a na příslušném řádku daňového přiznání se pak uvádí pouze rozdíl mezi odpisy účetními a daňovými. (Kadlec, 2013)

3.2.4 Rozdělování příjmů a výdajů na spolupracující osoby

Při podnikání podle § 7 odst. 1 písm. a) až c) ZDP a § 7 odst. 2 ZDP je možné rozdělit dosažené příjmy a s nimi související uznatelné výdaje na spolupracující osobu či osoby dle § 13 ZDP. Výše příjmů a výdajů, které lze na spolupracující osobu(y) rozdělit je zákonem limitována a je stanovena rozdílně pro případ, že s poplatníkem spolupracuje pouze jeho manžel(ka), a pro případ, že s ním spolupracuje některý z dalších členů jeho domácnosti, případně manžel(ka) a další člen domácnosti zároveň.

Spolupracuje pouze manžel(ka).

Pokud poplatník spolupracuje pouze se svým manželem či manželkou, je možné rozdělit na něj až 50 % dosažených příjmů a výdajů. Přitom částka, o kterou příjmy připadající na druhého manžela přesahují na něj rozdělované výdaje, nesmí přesáhnout 540 000 Kč při spolupráci po celé zdaňovací období, resp. 45 000 Kč za každý započatý měsíc spolupráce. (§ 13 ZDP)

Spolupracují ostatní osoby žijící s poplatníkem ve společné domácnosti.

V případě, že vedle manžela (manželky) spolupracují s poplatníkem ještě jiní členové jeho domácnosti nebo poplatník spolupracuje pouze s nimi a manželka se na jeho výdělečné činnosti nepodílí, může činit jejich podíl na společných příjmech a výdajích dohromady maximálně 30 %. Přitom částka, o kterou příjmy připadající na spolupracující osoby převyšují na ně připadající výdaje, nesmí při spolupráci po celé zdaňovací období převýšit částku 180 000 Kč, případně 15 000 Kč za každý započatý měsíc spolupráce. (§ 13 ZDP)

Při rozdělování příjmů a výdajů na spolupracující osoby je důležité vzít v úvahu, že procentní podíl rozdělovaných příjmů musí být vždy stejný jako procentní podíl rozdělovaných výdajů. Poplatník nikdy nemůže na spolupracující osobu(y) převést jiný poměr dosažených příjmů než je poměr vynaložených výdajů. Na spolupracující osobu je možné rozdělit i ztrátu. Toho se využívá zejména v situacích, kdy jeden z manželů je ve ztrátě, kdežto druhý dosahuje kladného DZD z jiné než závislé činnosti. (Macháček 2010)

3.2.5 Samostatný základ daně

V ZDP můžeme nalézt i příjmy, které se nezahrnují do běžného základu daně, ale tvoří samostatný základ daně. Z tohoto samostatného základu daně je vypočítána srážková daň pomocí zvláštní sazby daně stanovené v § 36 ZDP, která činí 15 %. Tuto sraženou daň odvádí ten, kdo nám příjem vyplácí. (Vančurová, 2013)

3.2.6 Nezdánitelné části základu daně a odčitatelné položky

Nezdánitelné části základu daně podle § 15 ZDP jsou položky, o které mají fyzické osoby nárok snížit svůj ZD za každý kalendářní rok, pokud splní zákonem stanovené podmínky. Jedná se např. o poskytnutá bezúplatná plnění, úroky z úvěru na bytové potřeby, pojistné na soukromé životní pojištění a další.

Vedle toho může poplatník odečítat od ZD ještě další položky vymezené v §34 ZDP. Jedná se o výdaje na podporu výzkumu a vývoje, výdaje na podporu odborného vzdělávání a daňovou ztrátu. Pokud je ZD příliš nízký a nemohou být uplatněny všechny odčitatelné položky, na které má poplatník nárok, je možné je uplatnit ještě v následujících zdaňovacích obdobích. (Brychta a kol., 2014)

3.2.7 Sazba daně

Daň získáme poté, co od ZD odečteme nezdanitelnou část ZD (§ 15 ZDP) a odčitatelné položky od ZD (§ 34 ZDP) a vynásobíme jej sazbou daně podle § 16 ZDP, která činí 15 %. Pokud součet příjmů zahrnovaných do DZD § 6 a DZD § 7 ZDP převyšuje za zdaňovací období 48násobek průměrné mzdy podle zákona upravujícího pojistné na sociální zabezpečení, zvyšuje se vypočtená daň o solidární zvýšení daně podle § 16a ZDP, které činí 7 % z kladného rozdílu mezi těmito příjmy a výše uvedeným stropem pro odvody pojistného na SZ, který v roce 2015 činí 1 277 328 Kč. (finance.cz) Informace o platbách záloh nalezneme v § 38a ZDP.

3.2.8 Slevy na dani a daňové zvýhodnění

Slevy, které může poplatník odečítat od vypočtené daně při splnění zákonem stanovených podmínek, můžeme rozdělit do tří skupin:

- osobní slevy na dani (§ 35ba ZDP)
- daňové zvýhodnění na vyživované dítě (§ 35c a § 35d ZDP)
- sleva z důvodu zaměstnávání zaměstnanců se zdrav. postižením (§ 35 ZDP).

Přehled slev, které je možné uplatnit v rámci § 35ba ZDP, uvádí následující tabulka:

Tab. 2 Osobní slevy na dani podle § 35ba ZDP

na poplatníka (základní)	roční měsíční (1/12)	24 840 Kč 2 070 Kč
na manžela (manželku)	roční	24 840 Kč
invalidita I. A II. stupně	roční měsíční (1/12)	2 520 Kč 210 Kč
invalidita III. stupně	roční měsíční (1/12)	5 040 Kč 420 Kč
držitel průkazu ZTP/P	roční měsíční (1/12)	16 140 Kč 1 345 Kč
na studenta	roční měsíční (1/12)	4 020 Kč 335 Kč

Zdroj: *Tabulky daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků, 2013*

Základní sleva na poplatníka činí v současné době 24 840 Kč. Má na ni nárok každá fyzická osoba, která podléhá dani z příjmů. (Macháček, 2010)

Sleva na manželku (manžela) může být uplatněna až tehdy, je-li splněna podmínka, že vlastní příjem manželky (manžela) nepřesáhl za zdaňovací období 68 000 Kč. Do limitu vlastního příjmu se nezahrnují například dávky státní sociální podpory, dávky pomoci v hmotné nouzi, příspěvek na péči, státní příspěvky na penzijní připojištění se státním příspěvkem a další. (Dvořáková a kol., 2013)

Poplatník má vedle osobních slev nárok také na daňové zvýhodnění na vyživované dítě, které s ním žije ve společně hospodařící domácnosti. Toto zvýhodnění činí na první dítě 13 404 Kč, na druhé dítě 15 804 Kč a na třetí a další dítě 17 004 Kč ročně a může být uplatněno jako sleva na dani, daňový bonus nebo jako kombinace obojího. Daňový bonus může být uplatněn, pokud činí alespoň 100 Kč, maximálně pak do výše 60 300 Kč ročně. Pokud je dítě držitelem průkazu ZTP/P, zvyšuje se částka daňového zvýhodnění na dvojnásobek. (Ministerstvo financí ČR, 2014)

Novinkou od roku 2014 je také sleva na dani ve výši prokázaných výdajů za umístění dítěte ve školce nebo předškolním zařízení, tzv. školkovné. Výše této slevy se odvozuje od minimální mzdy. V roce 2015 je tak možné uplatnit tuto slevu do výše 9 200 Kč. Slevu je možné uplatnit až po skončení zdaňovacího období. (Ministerstvo financí ČR, 2014)

Důležitou informací týkající se slevy na manželku (manžela) a daňového zvýhodnění na vyživované dítě přináší ještě § 35ca ZDP, který říká, že uplatňuje-li poplatník paušální výdaje dle § 7 odst. 7 ZDP nebo § 9 odst. 4 ZDP, a součet DZD, u kterých byly výdaje uplatněny tímto způsobem, činí více než 50 % celkového ZD, není možné ani jednu z těchto dvou slev uplatnit.

3.2.9 Daň stanovená paušální částkou

Poplatník, jehož základ daně a daňová povinnost v jednotlivých letech opakovaně dosahuje podobné úrovně, a splňuje zákonem stanovené podmínky, může vyrovnat svoji daňovou povinnost i tak, že si na základě vlastní žádosti nechá vyměřit daň paušální částkou. Představuje to pro něj značné administrativní zjednodušení, protože pak nemusí vést účetnictví ani daňovou evidenci, nepřihlíží se však k nároku na daňový bonus. Tento způsob splnění daňové povinnosti však není možný, např. pokud je poplatník účastníkem společnosti bez právní subjektivity. (Dvořáková a kol., 2013)

3.2.10 Specifika zdaňování společnosti (bez právní osobnosti)³

Obecnou právní úpravu společnosti (dříve sdružení bez právní subjektivity) nalezneme od roku 2014 v § 2717 až § 2746 NOZ. Jedná se o smluvní spojení několika osob, které se rozhodly sdružit, aby mohly společně vykonávat činnosti vedoucí k dosažení sjednaného cíle. Uzavřením smlouvy o společnosti vzniká závazkový právní vztah nikoli subjekt práva. Účastníci si prostřednictvím této smlouvy pouze vymezují své vzájemné závazky. Z toho vyplývá, že společnost nemá právní subjektivitu a nemůže tedy být účastníkem právních vztahů a mít z nich práva a povinnosti. V souvislosti s činnostmi společnosti vystupují jako subjekty právních vztahů vůči třetím osobám pouze její účastníci, případně jejich zástupci. Je rovněž přípustné, aby za ostatní společníky jednal pouze jeden z nich, je-li k takovému jednání řádně zmocněný. (Hochmann a kol., 2010)

Při vzniku společnosti není vyžadováno, aby smlouva o sdružení do společnosti měla nutně písemnou formu. Je-li však sdružován i majetek, je nutné vytvořit podepsaný soupis vkladů společníků. I přes výše uvedené se písemná smlouva doporučuje, je totiž dobré jasně v ní vymezit následující skutečnosti:

- otázku vkladů do společnosti⁴,
- otázku správy společných věcí,
- poměr podílení se na majetku nabytém za dobu trvání společnosti,
- rozdělení působnosti při správě společných záležitostí,
- postavení dědiců společníka, apod. (Brychta a kol., 2014)

S ohledem na daně z příjmů je rovněž zásadní vymezit i:

- způsob rozdělování příjmů dosažených společnou činností mezi jednotlivé společníky,
- způsob rozdělování výdajů vynaložených na dosažení, zajištění a udržení příjmů dosažených společnou činností. (Brychta a kol., 2014)

Není-li ve smlouvě o společnosti uvedeno jinak, jsou dosažené příjmy rozdělovány mezi společníky rovným dílem. To znamená, že podíl každého společníka na příjmech je stejný, jako jeho podíl na výdajích, bez ohledu na to, jak velký tento podíl u jednotlivých společníků je. Pokud jsou příjmy a výdaje rozdělovány rovným dílem, mají poplatníci možnost se rozhodnout, zda budou uplatňovat skutečné výdaje, nebo výdaje dle § 7 odst. 7 ZDP. Vedle rozdělování příjmů a výdajů rovným dílem existuje ještě možnost stanovit si poměr rozdělování příjmů a výdajů ve smlouvě o společnosti i jinak. V tomto případě však mají poplatníci možnost uplatňovat výdaje pouze ve skutečné výši. (Dvořáková a kol., 2013)

---

³ V NOZ i novelizovaném ZDP je pojem „společnost“ uváděn bez přívlastku. Aby však nedošlo k záměně např. se společností s ručením omezeným, budu v textu v některých případech raději uvádět „společnost (bez právní osobnosti)“.

⁴ Společnost, vzhledem k tomu, že nemá právní subjektivitu, nemůže vlastnit majetek, ani ho ze své činnosti nabývat. Vlastnické vztahy k majetku vloženému do společnosti řeší § 2717 - 2720 NOZ.

Co se týče vymezení společných příjmů a výdajů společnosti, obecně se dá říci, že za ně lze považovat všechny, které souvisejí s činností společnosti a které nejsou považovány za čistě individuální příjmy či výdaje jednotlivých společníků. (Dvořáková a kol., 2013)

Výdaje jsou zjišťovány na základě účetnictví nebo daňové evidence. Jeden ze společníků je vždy pověřen vést účetnictví nebo zpracovávat daňovou evidenci za celou společnost. Důležitým faktem je, že pokud alespoň jeden ze společníků vede účetnictví, jsou povinni vést účetnictví i všichni ostatní. V souvislosti s výdaji společnosti je třeba mít na paměti, že mezi společné výdaje není možné zařadit odpisy. Ať už se jedná o majetek do společnosti vložený nebo o majetek nabytý v rámci společné činnosti, odepisuje ho vždy pouze jeho vlastník ve výši svého spoluvlastnického podílu. V případě, že pro společnost pracují zaměstnanci, jsou výdaje na mzdy a pojistné na SP děleny mezi společníky dohodnutým způsobem, plátcem je však vždy pouze ten, který zaměstnance zaměstnává. (Brychta a kol., 2014)

3.3 Zdaňování příjmů právnických osob

Daň z příjmů právnických osob je v moderních dějinách daňových systémů poměrně mladou daní. Přesto už se v posledních desetiletích objevuje teoretický spor o to, jestli je vůbec nutné či přínosné, aby tato daň existovala. Právnickou osobu totiž v konečném důsledku vlastní vždy nějaká fyzická osoba či osoby, a bylo by tedy možné ponechat zdanění příjmů právnických osob až na okamžik, kdy se stanou příjmem těchto vlastníků - fyzických osob. To, že se význam této daně v posledních letech snižuje, má však i jiný důvod. Daň z příjmů právnických osob zdaňuje kapitál, který je však v dnešní globalizované ekonomice stále více mobilní a hrozí zde riziko, že zvyšování jeho zdanění nepovede ke zvyšování daňového výnosu, ale spíše k přesunu kapitálu do jiných lokalit s výhodnějšími daňovými podmínkami. I když je zde snaha snížit tuto daň a podíl této daně na celkových daňových výnosech se v posledních desetiletích snížil, stále tvoří okolo 10 % daňových příjmů (Vančurová a Láchová, 2014)

Zdanění příjmů právnických osob řeší § 17 až 21 ZDP, obecně pak i § 23 až 33 ZDP, které jsou společné fyzickým i právnickým osobám.

3.3.1 Zákonné vymezení právnických osob

Nový občanský zákoník v § 20 označuje za právnickou osobu každý „organizovaný útvar, o kterém zákon stanoví, že má právní osobnost, nebo jehož právní osobnost zákon uzná“. Hned následně je zde uvedeno, že „právnická osoba může bez zřetele na předmět své činnosti mít práva a povinnosti, které se slučují s její právní povahou“. V oblasti soukromého práva se za právnickou osobu považuje i stát. (§ 21 NOZ)

Vedle definice právnických osob nalezneme v novém občanském zákoníku také jejich dělení. Rozlišují se zde následující tři typy právnických osob:

- korporace (§ 210 až 302 NOZ),
- fundace (§ 303 až 401 NOZ).
- ústav (§ 402 až 418 NOZ).

Co se týče zákona o obchodních korporacích nalezneme zde vymezení obchodních korporací, kterými jsou obchodní společnosti a družstva. Obchodními společnostmi pak jsou:

- veřejná obchodní společnost a komanditní společnost (osobní společnosti),
- společnost s ručením omezeným a akciová společnost (kapitálové společnosti),
- evropský společenství a evropské hospodářské zájmové sdružení.

3.3.2 Poplatníci daně z příjmů právnických osob

Z hlediska ZDP můžeme poplatníky DPPO podobně jako poplatníky DPFO dělit na daňové rezidenty a daňové nerezidenty. Vedle tohoto dělení je možné je dále rozdělit podle účelu, za jakým byly založeny, na podnikatelské subjekty a veřejně prospěšné poplatníky.

Podnikatelskými subjekty jsou ty právnické osoby, které byly založeny za účelem podnikání. DPPO podléhají veškeré příjmy z jejich činnosti i ty, které jim plynou z nakládání s majetkem. Právě na tyto subjekty je DPPO zaměřena. (Vančurová a Láchová, 2014) Jejich podrobné vymezení nalezneme v § 17 odst. 1 ZDP.

Vedle těchto poplatníků existují ještě subjekty, jejichž hlavní činností není podnikání. V ZDP je od roku 2014 nalezneme pod pojmem veřejně prospěšný poplatník. Tyto subjekty daní pouze některé své příjmy, a to zpravidla pouze ty, které jim plynou z jejich vedlejších výdělečných aktivit. Kdyby totiž tyto subjekty nebyly zdaněny ani při své výdělečné činnosti, představovalo by to pro ně konkurenční výhodu vůči ostatním podnikatelským subjektům. Vedle odlišného režimu zdanění mají také stanovena jiná pravidla pro úpravu základu daně. (Vančurová a Láchová, 2014) Demonstrativní výčet těchto poplatníků v ZDP od roku 2014 nenajdeme, je zde však namísto toho uveden výčet poplatníků, kteří za veřejně prospěšného poplatníka považování být nikdy nemohou. Nalezneme ho v § 17a odst. 2 ZDP. (Brychta a kol., 2014)

3.3.3 Předmět daně

Podle § 18 ZDP jsou předmětem DPPO příjmy z veškeré činnosti a z veškerého nakládání s majetkem, s výjimkou příjmů, které nejsou předmětem daně. Mezi příjmy vyňaté z předmětu daně se mimo jiné řadí zejména:

- Příjmy získané nabytím akcií podle zákona upravujícího podmínky převodu majetku státu na jiné osoby.
- „Příjmy plynoucí z titulu spravedlivého zadostiučinění přiznaného Evropským soudem pro lidská práva ve výši, kterou je ČR povinna uhradit, nebo z titulu smírného urovnání záležitosti před Evropským soudem pro lidská práva ve výši, kterou se ČR zavázala uhradit.“

U veřejně prospěšných poplatníků ještě navíc nejsou předmětem daně další příjmy, uvedené v § 18a ZDP.

Stejně jako u fyzických osob nemusí být nutně veškeré příjmy, které jsou předmětem daně, nakonec zdaněny. I právnické osoby mají svá ustanovení, na základě kterých mohou osvobodovat některé své příjmy. Těchto příjmů je samozřejmě celá řada a jejich výčet nalezneme v § 19 ZDP. (Dvořáková a kol., 2013)

3.3.4 Základ daně

Jelikož všechny právnické osoby se sídlem na území ČR mají ze zákona povinnost vést účetnictví (§ 1 odst. 2 písm. a) ZÚ), vychází se při zjišťování základu daně z účetního výsledku hospodaření, zjištěného bez vlivu Mezinárodních účetních standardů. (Brychta a kol., 2013) Při jeho zjišťování je třeba dbát na důsledné respektování věcné a časové souvislosti výnosů a nákladů v daném zdaňovacím období. (§ 23 odst. 1 ZDP)

Abychom z výsledku hospodaření dostali základ daně, je třeba ho ještě dále mimoúčetně upravit prostřednictvím jednotlivých řádků daňového přiznání. Děje se tak na základě § 23 až 25 ZDP, kdy nejdříve vyloučíme příjmy, které se nezahrnují do základu daně podle § 23 odst. 4 ZDP. Poté pak výsledek hospodaření postupně upravujeme nejdříve o položky zvyšující výsledek hospodaření, následně pak o položky, které výsledek hospodaření snižují. (Dvořáková a kol., 2013)

Mezi položky zvyšující výsledek hospodaření se řadí:

- Hodnoty zaúčtovaných ale daňově neuznatelných nákladů.
  - Hodnota zaúčtovaného povinného sociálního a zdravotního pojistného (za zaměstnance i zaměstnavatele), které nebylo zaplaceného do stanoveného termínu⁵.
  - Hodnoty zdanitelných příjmů (výnosů), které nebyly zaúčtovány nebo o nich bylo účtováno v nižší než správné výši.
  - Hodnoty rozdílů mezi cenou obvyklou a částkou, za které bylo plnění poskytnuto spojené osobě.
  - Hodnoty vzniklých nepeněžních příjmů.
  - Dodanění dluhů, kterým uplynula lhůta splatnosti a dosud nebyly uhrazeny.
  - Hodnoty zrušených rezerv (pouze u poplatníků, kteří nevedou účetnictví).
- (Dvořáková a kol., 2013)

---

⁵ Tzn. do konce měsíce, který následuje po skončení zdaňovacího období.

Mezi položky snižující výsledek hospodaření řadíme:

- Nezaúčtované částky výdajů (nákladů), které jsou však daňově uznatelné.
- Částka polhůtního dluhu, o kterou byl v předcházejícím zdaňovacím období zvýšen výsledek hospodaření, jestliže došlo k jejímu zaplacení.
- Částky povinného pojistného, o které byl v předcházejícím zdaňovacím období zvýšen výsledek hospodaření, jestliže došlo k jejich zaplacení.
- Částky, které neoprávněně zvyšují příjmy (výnosy).
- Hodnota rozpuštěné rezervy, nebyla-li její tvorba daňovým výdajem (nákladem). (Dvořáková a kol., 2013)

Vedle obecného základu daně může poplatník v určitých situacích využívat i samostatného základu daně podle § 20b ZDP. Ten se vztahuje na poplatníky - daňové rezidenty, kteří mají v příslušném zdaňovacím období určité druhy příjmů ze zdrojů v zahraničí. Jedná se konkrétně o příjmy z dividend, podílů na zisku, vypořádacích podílů nebo podílů na likvidačním zůstatku. U daňových nerezidentů se tento základ daně používá, pokud jsou výše uvedené příjmy vypláceny jejich stálé provozovně na území ČR. U poplatníka - právnické osoby, který je společníkem v.o.s. nebo komplementářem k.s. je součástí tohoto základu daně i část příjmů této v.o.s. nebo k.s. Pro tento základ daně je stanovena speciální sazba daně ve výši 15 %. (Brychta a kol., 2013)

3.3.5 Odčitatelné položky a položky snižující základ daně u PO

Na základě ustanovení § 34 ZDP a § 20 odst. 7 a 8 ZDP můžeme základ daně PO redukovat o následující položky:

- odpočet daňové ztráty,
- odpočet na projekty výzkumu a vývoje,
- odpočet na podporu odborného vzdělávání,
- odpočet u veřejně prospěšných poplatníků,
- odpočet hodnoty poskytnutých bezúplatných plnění na obecně prospěšné účely.

Podmínky pro uplatnění odpočtu daňové ztráty, výdajů na projekty výzkumu a vývoje a výdajů na odborné vzdělávání nalezneme v § 34 ZDP. Jsou shodné pro fyzické i právnické osoby. Podmínky pro uplatnění speciálního odpočtu určeného pro veřejně prospěšné poplatníky nalezneme v § 20 odst. 7 ZDP. Jisté odlišnosti⁶ mezi fyzickými a právnickými osobami jsou v uplatňování odpočtu hodnoty poskytnutých bezúplatných plnění na obecně prospěšné účely. U právnických osob musí hodnota bezúplatných plnění činit jednotlivě minimálně 2000 Kč, maximálně pak 10 % ze ZD, který je již snížen podle § 34 ZDP. Další podrobnosti týkající se odpočtu bezúplatných plnění jsou uvedeny v § 20 odst. 8 ZDP. (Jaroš, 2013; Brychta a kol., 2014)

---

⁶ U fyzických osob musí být úhrnná hodnota bezúplatných plnění vyšší než 2 % ze ZD nebo musí činit alespoň 1000 Kč. Maximálně je možné odečíst 15 % ze ZD. (Brychta a kol., 2014; § 15 ZDP)

3.3.6 Sazba daně z příjmů a slevy na dani u právnických osob

Sazbu daně, na základě které se u právnických osob vypočítává základní částka daně, najdeme v § 21 ZDP. V současné době činí 19 % a aplikuje se na ZD snížený o odčitatelné položky a zaokrouhlený na celé tisícikoruny dolů. Výjimku tvoří např. investiční společnosti a investiční fondy nebo penzijní společnosti, kde je sazba daně stanovena na 5 %.

Co se týče slev na dani, většina právnických osob mohou snižovat svoji základní částku daně pouze na základě § 35 ZDP⁷, tedy pouze o slevy v souvislosti se zaměstnáváním zaměstnanců se zdravotním postižením. (Vančurová a Láchová, 2014) Informace o povinnosti platit zálohy na tuto daň z jsou uvedeny v § 38a ZDP.

3.3.7 Specifika zdaňování společnosti s ručením omezeným

Společnost s ručením omezeným se řadí mezi kapitálové společnosti. Její základní kapitál je tvořen vklady jednotlivých společníků. Pokud společenská smlouva neurčí jinak, jsou podíly společníků na společnosti určovány podle podílu jejich vkladů na základním kapitálu. (Brychta a kol., 2013; 2014)

Od roku 2014 je umožněno, aby na základě společenské smlouvy vznikly různé druhy podílů, se kterými jsou spojena různá práva a povinnosti. Společník tak může vlastnit i více než jeden podíl a to i v případě, že se jedná o podíly různého druhu. Jeho podíl může být představován i tzv. kmenovým listem. (Buchvaldek, 2013)

Společníci ručí za závazky společnosti společně a nerozdílně, a to do výše souhrnu nesplacených částí vkladů všech společníků podle stavu zápisu v obchodním rejstříku. S.r.o. může být založena i jen jedinou osobou. Statutárním orgánem společnosti je jeden nebo více jednatelů. (Brychta a kol., 2013)

Od roku 2014, kdy začal platit zákon o obchodních korporacích, už pro s.r.o. neplatí jisté zákazy, které byly dříve obsaženy v obchodním zákoníku. Jedná se konkrétně o zákaz řetězení, omezení týkající se počtu společností, které může vlastnit jedna fyzická osoba, a omezení maximálního počtu společníků v jedné společnosti. (Brychta a kol., 2013; 2014) Novinkou, kterou rovněž přináší zákon o obchodních korporacích je také to, že minimální výše základního kapitálu není zákonem stanovena, ale odvíjí se od minimální výše vkladu jednoho společníka, který musí činit nejméně 1 Kč. (Běhounek, 2014)

Co se týče problematiky zdaňování společnosti s ručením omezeným, zisk, kterého společnost dosáhla v uplynulém zdaňovací období, je zpravidla daně ve dvou stupních. Nejdříve u společnosti daní z příjmů právnických osob, následně pak u společníka jako podíl na zisku, a to buď daní z příjmů fyzických osob nebo daní z příjmů právnických osob v závislosti na tom, zda je společník fyzickou či právnickou osobou. (Běhounek, 2014)

---

⁷ Pro některé poplatníky daně z příjmů fyzických i právnických osob, kterým byl poskytnut příslib investiční pobídky podle zákona o investičních pobídkách, existuje ještě možnost uplatnit si slevu na dani na základě § 35a nebo § 35b ZDP. (Brychta a kol., 2013)

Ziskem se v tomto případě myslí hrubý účetní zisk, který je totožný s výsledkem hospodaření. Ten se nejdříve musí potřebnými úpravami transformovat na základ daně z příjmu právnických osob. (Brychta a kol., 2014) Následně je z tohoto základu daně vypočtena daň ve výši 19 %, která musí být vyrovnána za každé zdaňovací období, bez ohledu na to, zda se bude vytvořený zisk rozdělovat mezi společníky nebo ne. (Běhounek, 2014)

Zisk po zdanění DPPO, je možné rozdělovat na základě rozhodnutí valné hromady společnosti. Ta musí být svolána minimálně jednou za účetní období, pokud není ve společenské smlouvě ujednáno jinak nebo nestanovuje jinak zákon o obchodních korporacích. Řádnou účetní závěrku musí valná hromada projednat nejpozději do 6 měsíců od posledního dne předcházejícího účetního období. Společníkům náleží podíly na zisku určeném k rozdělení podle poměru jejich vlastnických podílů, nestanoví-li jinak společenská smlouva. (Brychta a kol., 2014) Část zisku, kterou valná hromada určí k rozdělení, musí splňovat podmínky podle § 161 odst. 4 ZOK.

Podíly na zisku s.r.o. jsou zdaňovány až při jejich vyplacení. Je-li rozhodnuto, že ačkoliv byl zisk už vytvořen, dojde k jeho vyplacení až v budoucnosti, přesouvá se jeho zdanění také až do budoucnosti. V tomto se zdanění s.r.o.⁸ odlišuje například od zdanění v.o.s. nebo fyzické osoby, kde dochází ke zdanění zisku bez ohledu na jeho vyplacení. Pro společníka fyzickou osobu představuje podíl na zisku příjem z kapitálového majetku podle § 8 ZDP, který je zdaňován srážkovou daní podle § 36 ZDP. Podíl na zisku společníka právnické osoby podléhá rovněž srážkové dani. (Běhounek, 2014)

Vedle podílů na zisku mohou mít společníci s.r.o. ze společnosti ještě následující druhy příjmů:

- Odměna na základě pracovně právního vztahu podle § 6 odst. 1 písm. a) ZDP.
- Odměna za práci pro společnost na základě smlouvy o příkazu podle § 6 odst. 1 písm. b) ZDP.
- Odměna jednatele za výkon funkce na základě obchodněprávního vztahu podle § 6 odst. 1 písm. c) ZDP. (Běhounek, 2014)

Jelikož se ve všech případech jedná o příjem ze závislé činnosti, je společnost povinna srážet z něj zálohy na daň ze závislé činnosti a tím pádem se i registrovat jako plátce této daně. Vyplacená odměna jednatele a společníka je vždy uznatelným daňovým nákladem společnosti, včetně souvisejícího sociálního pojistného, které je povinen v této souvislosti hradit zaměstnavatel. Toto tvrzení neplatí pro tantiémy (podíl na zisku náležející jednatelem na základě rozhodnutí valné hromady), proto není přiznávání tantiém z hlediska daně z příjmů pro s.r.o. výhodné. (Běhounek, 2014)

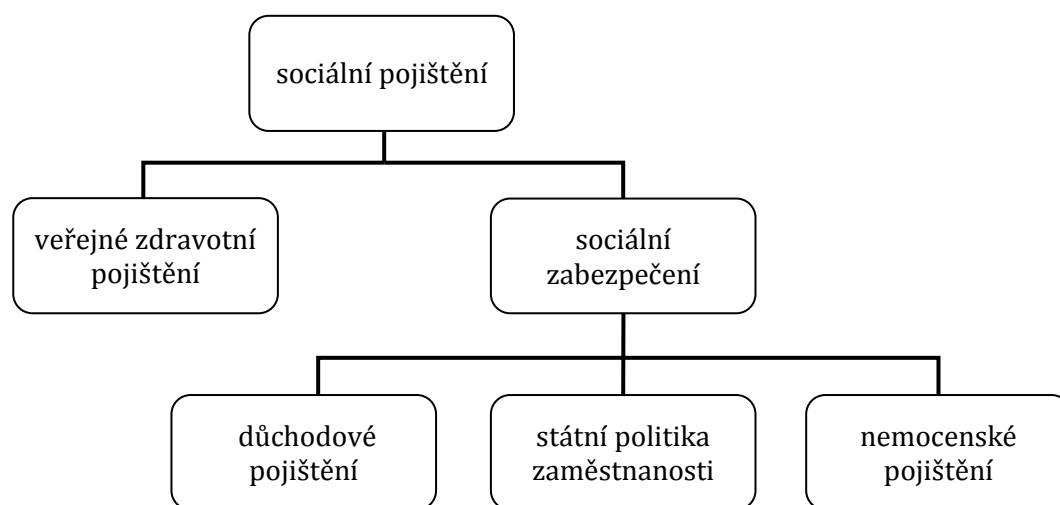
---

⁸ Totéž platí pro akciové společnosti a družstva.

3.4 Základní aspekty sociálního pojištění

Pojistné sociálního pojištění se řadí mezi daně, protože účast na něm je ze zákona povinná. Má však několik specifických vlastností, kterými se od ostatních daní odlišuje. Jedná se o oddělený systém, který zahrnuje jak příjmy v podobě pojistného, tak i výdaje ve formě různých druhů dávek. Každá platba pojistného má dopad na vyplácení určitého okruhu dávek. Dalším specifickým rysem je, že v některých svých částech vykazuje znaky účelovosti a zásluhovosti, které u většiny ostatních daní nenajdeme. (Vančurová a Láchová, 2014)

Sociální pojištění se v ČR skládá z několika subsystémů. Jejich přehled přináší následující schéma:

Obr. 2 Subsystémy sociálního pojištění

Zdroj: Vančurová a Láchová, 2014

3.4.1 Veřejné zdravotní pojištění

Platby pojistného na veřejné zdravotní pojištění jsou určeny k financování výdajů spojených s poskytováním zákonem garantované zdravotní péče. Výnosy pojistného plynou zdravotním pojišťovnám, které ho spravují. (Vančurová a Láchová, 2014) V současné době jich na území ČR působí celkem 7. (Ministerstvo zdravotnictví ČR, ©2010)

Každý občan, který má trvalý pobyt na území ČR, má právo na základní bezplatnou zdravotní péči. Vedle toho má však také ze zákona povinnost být zdravotně pojištěn. Pojistné je buď povinen hradit za sebe sám, nebo za něj v některých případech přebírá tuto povinnost stát. V této souvislosti je možné rozdělit pojištěnce veřejného zdravotního pojištění na tři skupiny. (Vančurová a Láchová, 2014)

První skupinou jsou osoby, které mají z pohledu sociálního pojistného zdanitelné příjmy. Další skupinou jsou státní pojištěnci, za které, vzhledem k jejich sociální situaci, převzal povinnost platit pojistné stát. Jedná se například o studenty, důchodce, nebo osoby evidované na úřadu práce jako nezaměstnané. Poslední skupinou jsou osoby bez zdanitelných příjmů. Tyto osoby nemají zdanitelné příjmy a ani za ně pojistné neplatí stát. Mají sice povinnost být plátcem, avšak v omezeném rozsahu. (Vančurová a Láchová, 2014)

Zdanitelnými příjmy z hlediska sociálního pojistného, jsou obecně příjmy ze závislé činnosti a příjmy ze samostatné činnosti. Pro účely sociálního pojistného se označují jako příjmy ze zaměstnání a příjmy ze samostatné výdělečné činnosti. Toto vymezení zdanitelných příjmů ale nelze považovat za striktní, protože existuje skupina příjmů ze závislé činnosti, u kterých je nutné přezkoumat i další souvislosti, abychom byly schopni říci, zda je možné je považovat za příjmy ze zaměstnání či nikoliv. Jedná se konkrétně o:

- odměny plynoucí z dohody o provedení práce,
- odměny plynoucí z dohody o pracovní činnosti, a
- příjem ze zaměstnání malého rozsahu.

(Vančurová a Láchová, 2014)

Výše pojistného na veřejné zdravotní pojištění je rovna 13,5 % z vyměřovacího základu. Ten je:

- v případě zaměstnance roven jeho hrubé mzdě (platí 1/3 z 13,5 %);
- v případě plateb zaměstnavatele za zaměstnance roven zaměstnancově hrubé mzdě (platí zbývající část z 13,5 %);
- v případě OSVČ roven 50 % z rozdílu mezi příjmy a výdaji;
- v případě osob bez zdanitelných příjmů roven minimální mzdě v ekonomice;
- v případě státních pojištěnců stanoven vládou.

(Karlovarský kraj - internetové stránky)

V souvislosti s vyměřovacím základem pojištěnců veřejného zdravotního pojištění je, v případě malých výdělků, nutné vzít v úvahu ustanovení o minimálním vyměřovacím základu. Minimální vyměřovací základ je u zaměstnanců roven minimální mzdě platné pro daný rok. (Zaměstnanecká pojišťovna Škoda, ©2015) U OSVČ se jeho výše odvíjí od průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství a pro rok 2015 se rovná 159 666 Kč za rok. Minimální měsíční záloha pak činí 1 797 Kč. (Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR, ©2015) Je-li zaměstnanec či OSVČ v pracovní neschopnosti, ustanovení o minimálním vyměřovacím základu se nepoužije. Minimální vyměřovací základ se rovněž nevztahuje na státní pojištěnce. Maximální vyměřovací základ se u veřejného zdravotního pojištění v současné době nepoužívá. (Vančurová a Láchová, 2014)

Rozhodným obdobím, za které se platí veřejné zdravotní pojištění, je kalendářní měsíc. Výjimku tvoří OSVČ, pro které je rozhodným obdobím kalendářní rok. (VYPLATA.cz, ©1998-2015)

Základní legislativní úpravu veřejného zdravotního pojištění nalezneme v zákoně č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění, a v zákoně č.

48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souv. zákonů.

3.4.2 Sociální zabezpečení

Jak již bylo uvedeno výše, pojistné na sociální zabezpečení se skládá z plateb pojistného na nemocenské pojištění, důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. (Česká správa sociálního zabezpečení, c) Na rozdíl od veřejného zdravotního pojištění, plynou příjmy získané z tohoto pojistného do státního rozpočtu. (Vančurová a Láchová, 2014)

Cílem nemocenského pojištění je, aby zajistilo finanční prostředky na výplatu dávek těm ekonomicky aktivním občanům, kteří momentálně kvůli nemoci či mateřství krátkodobě ztratili výdělek. Toto pojištění je ze zákona povinné pro všechny zaměstnance, kteří pracují pro zaměstnavatele se sídlem na území ČR. Pro OSVČ povinné není, ale mohou si ho platit dobrovolně. (Česká správa sociálního zabezpečení, b)

Důchodové pojištění je důležité zejména v situaci, kdy se staneme trvale pracovní neschopnými, ať už z důvodu stáří či invalidity, nebo dojde k náhlému výpadku našich příjmů z důvodu úmrtí živitele. Jsme-li plátcí tohoto pojištění, máme nárok, aby nám v těchto situacích byly vypláceny dávky. Účast na něm je povinná pro všechny, kteří mají zdanitelné příjmy, tedy pro všechny zaměstnance a OSVČ. Za zaměstnance samozřejmě, stejně jako u veřejného zdravotního pojištění, část pojistného odvádí zaměstnavatel. (Česká správa sociálního zabezpečení, a; Vančurová a Láchová, 2014)

Téměř každý člověk se dostane během svého života do situace, kdy se stane nezaměstnaným. Někteří lidé nejsou schopni v tomto období zabezpečovat své potřeby. Z tohoto důvodu je nutné platit příspěvky na státní politiku zaměstnanosti, která má za úkol dopady tohoto problému zmírňovat. Povinnost účastnit se tohoto pojištění se váže ke stejným osobám jako u důchodového pojištění. (Vančurová a Láchová, 2014)

Částka pojistného se zaokrouhluje na celé Kč nahoru a počítá se jako součin vyměřovacího základu a příslušné sazby, která se rovná součtu sazeb stanovených pro jednotlivé subsystémy sociálního zabezpečení. (Vančurová a Láchová, 2014) Jejich přehled je uveden v následující tabulce:

Tab. 3 Přehled sazeb sociálního zabezpečení

	nemocenské pojištění	důchodové pojištění	státní politika zaměstnanosti	celkem
zaměstnanec	-	6,5 %	-	6,5 %
zaměstnavatel	2,5 %	21,5 %	1,2 %	25 %
OSVČ	x	28 %	1,2 %	29,2 %

Zdroj: Vančurová a Láchová, 2014

V případě, že je zaměstnanec účastníkem důchodového spoření ve II. pilíři, bude ze svého platu odvádět na státní důchodové pojištění pouze 3,5 %. Zbylá 3 % budou vyváděna na účet penzijní společnosti společně s dalšími 2 %, které je účastník povinen odvádět ze svých prostředků navíc. (Šmídová, 2013) V případě OSVČ se také snižuje odvod na státní důchodové pojištění a to na 26,2 %. Dalších 5 % je ale povinen zasílat přes finanční úřad na svůj soukromý účet u penzijní společnosti. (Tůma, 2013)

Co se týče vyměřovacího základu pro pojistné na sociální zabezpečení, je téměř totožný s vyměřovacím základem pro pojistné na veřejné zdravotní pojištění. U zaměstnanců ho tvoří jejich hrubá mzda, u OSVČ je to 50 % dílčího základu daně podle § 7 ZDP. (Vančurová a Láchová, 2014)

Minimální vyměřovací základ se v případě sociálního zabezpečení netýká zaměstnanců. (Vančurová a Láchová, 2014) U OSVČ je nutné v této souvislosti vymezit dvě skupiny poplatníků, pro které se výše minimálního vyměřovacího základu liší. První skupinou jsou ti, pro které je samostatná činnost hlavní činností. Pro ně je minimální roční vyměřovací základ v roce 2015 roven 79 836 Kč. V případě, že je pro poplatníka samostatná činnost pouze vedlejší činností podle § 9 odst. 6 ZDPo, je jeho minimální vyměřovací základ pouze 31 944 Kč. Z toho plyne, že minimální záloha na sociální pojištění je v případě hlavní činnosti 1943 Kč, v případě vedlejší činnosti 778 Kč. (finance.cz) Pro vedlejší činnost navíc platí, že pokud rozdíl mezi příjmy a výdaji nepřesáhne za zdaňovací období částku 63 865 Kč, není tato osoba účastna důchodového pojištění, pokud se k němu sama nepřihlásí. (Konečná, 2014) Všechny výše uvedené částky jsou odvozeny od průměrné mzdy.

U pojistného na sociální zabezpečení se setkáváme i s maximálním vyměřovacím základem. Ten je definován stejným způsobem pro zaměstnance i OSVČ. Jeho výše se rovná 48násobku průměrné mzdy, což je v roce 2015 1 277 328 Kč. (Vančurová a Láchová, 2014)

Hlavní legislativní úpravu sociálního zabezpečení nalezneme v zákoně č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, a v zákoně č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti.

3.5 Vyvolané náklady zdanění

Daně, jakožto transfer peněžních prostředků od jedinců a firem do veřejných rozpočtů, s sebou vedle samotné daňové povinnosti přinášejí poplatníkům navíc i administrativní náklady, které vyvolávají v dané ekonomice nežádoucí neefektivnost. V této souvislosti jsou rozeznávány dva druhy administrativních nákladů, a to administrativní náklady přímé a administrativní náklady nepřímé. (Kubátová, 2003)

Administrativní náklady přímé

Mezi tyto náklady řadíme veškeré náklady, které jsou spojeny s daněmi na straně veřejného sektoru. „Patří sem všechny náklady státní správy na organizaci daňového systému, na evidenci daňových poplatníků, výběr daní, kontrolu v této oblasti atd.“ Tyto náklady jsou poměrně snadno zjistitelné, protože jsou evidovány jednotlivými složkami státní správy. (Kubátová, 2003)

Administrativní náklady nepřímé

Administrativní náklady nepřímé, nebo-li vyvolané náklady zdanění, jsou náklady, které v souvislosti s výběrem daní nese soukromý sektor. „Patří sem čas a peníze občanů vydané na seznámení se s daňovými zákony, na vyplnění daňových přiznání, zaplacené daňovým poradcům a právníkům a řadu dalších nákladů s tím spojených včetně nákladů na účetní evidenci.“ Vyvolané náklady zdanění jsou oproti přímým administrativním nákladům mnohem hůře vyčíslitelné, protože nejsou ve většině případů statisticky vykazovány. Z tohoto důvodu jsou také mnohdy zákonodárci opomíjeni, což může způsobit, že se stanou pro poplatníky neúnosnými. (Kubátová, 2003)

Skládaná (2006) uvádí, že chceme-li vyčíslit vyvolané náklady zdanění u konkrétního poplatníka, je nezbytné získat informace o nákladech následujících tří oblastí:

1. náklady na zpracování daňových přiznání,
2. náklady na vedení daňové evidence (účetní agendy),
3. náklady na vedení mzdové agendy,

přičemž náklady na zpracování daňových přiznání se zahrnují do vyvolaných nákladů zdanění v plné výši, náklady na vedení daňové evidence (účetní agendy) ve výši 40 %, a náklady na vedení mzdové agendy ve výši 20 %. Autorka dále uvádí, že vyvolané náklady zdanění jsou kalkulovány pro každou z výše uvedených oblastí zvlášť, a pro každou z těchto oblastí je tvoří suma následujících nákladů:

- externí náklady na zpracování daňových přiznání/vedení účetnictví/vedení mzdové agendy,
- náklady na pořízení a aktualizaci, resp. nájem souvisejícího softwaru,
- náklady na zpracování daňových přiznání/vedení účetnictví/vedení mzdové agendy interními pracovníky.

Celkové vyvolané náklady zdanění se pak počítají jako suma vyvolaných nákladů zdanění jednotlivých oblastí. Vznikají-li poplatníkovi externí náklady ať už se jedná o externí náklady na zpracování daňových přiznání, vedení účetnictví nebo vedení mzdové agendy, jedná se o provádění těchto služeb dodavatelem, a jiné náklady už poplatníkovi v dané oblasti zpravidla nevznikají. (Skládaná, 2006)

4 Vlastní práce

4.1 Daňové zatížení společnosti (bez právní osobnosti)

4.1.1 Údaje o společnosti

Společnost (bez právní osobnosti) Kovář a syn, je malou rodinnou firmou, která se zabývá opravami zemědělských strojů. Společníky této společnosti jsou:

- Pan **Miroslav Kovář**, který je od roku 2011 starobním důchodcem, má však živnostenské oprávnění. Pracuje výhradně pro tuto společnost a nemá tudíž příjmy z žádné jiné činnosti. Při výkonu činnosti s ním spolupracuje manželka, která je rovněž starobní důchodkyně.
- Pan **Pavel Kovář**, který má vedle příjmů ze společnosti ještě příjmy z vlastní výdělečné činnosti. Zabývá se výrobou kovaných předmětů a podkovářstvím. Příjmy z jeho vlastní činnosti dosáhly za rok 2015 částky 161 230 Kč, výdaje činily 76 813 Kč. Má dceru Lenku, která studuje na vysoké škole. Jeho manželka Barbora pracuje na plný úvazek jako bankovní úřednice. Pan Pavel každý měsíc odvádí částku 750 Kč na své soukromé životní pojištění. Navíc ještě splácí úvěr ze stavebního spoření, z nějž zaplacené úroky za rok 2015 činí 8 740 Kč.

Pan Miroslav a pan Pavel vlastní společně nemovitost, která z části slouží pro činnost společnosti. Spoluvlastnický podíl pana Miroslava činí 40 %, z něhož 1/4 slouží pro činnost společnosti. Pan Pavel vlastní 60 % nemovitosti, z níž je pro činnost společnosti využívána 1/6. Tuto nemovitost oba společníci rovnoměrně odepisují od roku 2005. Vstupní cena nemovitosti činila 2 800 000 Kč vč. DPH. V roce 2013 společnost zakoupila ze společných prostředků osobní automobil Citroën Berlingo v pořizovací ceně 54 000 Kč vč. DPH, který od téhož roku zrychleně odepisuje. Automobil je využíván výhradně pro činnost společnosti. Společnost dále od roku 2014 zrychleně odepisuje soustruh v pořizovací ceně 67 330 Kč vč. DPH.

Příjmy, zjištěné za rok 2015 z daňové evidence, činí 1 090 000 Kč, výdaje s nimi související jsou 514 000 Kč. Příjmy a výdaje jsou mezi společníky rozdělovány rovným dílem a to v poměru 50:50. Ve stejném poměru také nabývají vlastnictví k majetku získanému společnou činností.

4.1.2 Odpisy dlouhodobého hmotného majetku

Společnost Kovář a syn, vede pro daňové účely pouze daňovou evidenci. Z toho vyplývá, že společnost nevede účetní odpisy. Vede pouze daňové odpisy na základě zákona o dani z příjmu, které si potom oba společníci uplatňují v příslušné části svého daňového přiznání.

Odpis budovy - pan Miroslav

Spoluvlastnický podíl pana Miroslava na nemovitosti činí 40 %. Pouze 1/4 z tohoto podílu však slouží pro činnost společnosti. Pan Miroslav tedy může uplatnit odpis pouze z této 1/4 svého vlastnického podílu. Nemovitost se odepisuje v 5. odpisové skupině. Rok 2015 je 11. rokem odpisování.

Výpočet:

$$(2\,800\,000 \text{ Kč} * 0,4) = 1\,120\,000 \text{ Kč}$$

$$(1\,120\,000 \text{ Kč} / 100) * 3,4 = 38\,080 \text{ Kč}$$

$$38\,080 \text{ Kč} * 1/4 = 9\,520 \text{ Kč}$$

Z výše uvedeného výpočtu vyplývá, že poměrná část vstupní ceny nemovitosti, která odpovídá spoluvlastnickému podílu pana Miroslava, činí 1 120 000 Kč. Roční odpis nemovitosti odpovídající tomuto podílu by se rovnal částce 38 080 Kč, pan Miroslav si však z tohoto odpisu může uplatnit pouze částku 9 520 Kč.

Odpis budovy - pan Pavel

Spoluvlastnický podíl pana Pavla na nemovitosti činí 60 %. Pro činnost společnosti je však využívána pouze 1/6 tohoto podílu.

Výpočet:

$$(2\,800\,000 \text{ Kč} * 0,6) = 1\,680\,000 \text{ Kč}$$

$$(1\,680\,000 \text{ Kč} / 100) * 3,4 = 57\,120 \text{ Kč}$$

$$57\,120 \text{ Kč} * 1/6 = 9\,520 \text{ Kč}$$

I pan Pavel si může od základu daně uplatnit odpis ve výši 9 520 Kč. Ačkoliv každý z nich vlastní jiný podíl na nemovitosti, oba dali k dispozici pro činnost společnosti takovou část svého spoluvlastnického podílu, která odpovídá 1/10 hodnoty nemovitosti, proto je roční výše odpisu, který mohou uplatnit, u obou stejná.

Odpisy osobního automobilu

Vzhledem k tomu, že automobil byl zakoupen z prostředků, které byly získány společnou činností, mají k tomuto automobilu vlastnické právo oba společníci. Na základě ujednání ve smlouvě o společnosti, kde se říká, že společníci nabývají vlastnické právo k majetku ve stejném poměru, v jakém jsou na ně rozdělovány příjmy a výdaje, vlastní pan Miroslav 50% podíl na automobilu a stejně tak i pan Pavel.

V tomto případě se jedná o zrychlené odpisování, z čehož vyplývá, že odpisy nebudou v jednotlivých letech odpisování stejné. Pro výpočet odpisu daného roku

je nutné znát zůstatkovou cenu majetku z předcházejícího období. Tu zjistíme z příslušné inventární karty uvedené níže.

Tab. 4 Inventární karta osobního automobilu Citroën Berlingo

Inventární karta dlouhodobého majetku - číslo: 1					
Název dlouhodobého majetku: Osobní automobil Citroën Berlingo					
Vstupní cena: 54 000 Kč			Zařazení do užívání: 3. 5. 2013		
Způsob odepisování: zrychleně			Odpisová skupina: 2		
Daňové odpisy					
Rok	Sazba	VC	Postup výpočtu	Odpis	ZC
1/2013	5	54 000	54 000 / 5	10 800	43 200
2/2014	6	43 200	(2 * 43 200) / (6-1)	17 280	25 920
3/2015	6	25 920	(2 * 25 920) / (6-2)	12 920	13 000
Datum vyřazení:			Důvod vyřazení:		

Výpočet:

$$(2 * 25\,920) / (6-2) = 12\,960 \text{ Kč.}$$

Zůstatková cena automobilu činí na konci roku 2014 25 920 Kč, celkový roční odpis automobilu pak v roce 2015 činí 12 960 Kč. Vzhledem k tomu, že tento automobil je ve spoluvlastnictví obou dvou společníků, budou si oba společníci uplatňovat poměrnou část celkového odpisu ve výši, která odpovídá jejich spoluvlastnickému podílu:

- Miroslav: $12\,960 * 0,5 = 6\,480 \text{ Kč.}$
- Pavel: $12\,960 * 0,5 = 6\,480 \text{ Kč.}$

Odpisy soustruhu

Stejně jako osobní automobil patří i soustruh do 2. odpisové skupiny. Bude tedy rovněž odpisován po dobu 5 let. V případě soustruhu však byla v prvním roce odpisování využita možnost zvýšit roční odpis o 10 % jeho vstupní ceny, což snížilo výši odpisů v dalších letech. Možnost zvýšit odpis v prvním roce odpisování je povolena pouze v případě, že je majitel prvním odpisovatelem, což je zde splněno. Není povolena například u osobních automobilů.

Tab. 5 Inventurní karta soustruhu PD 400

Inventurní karta dlouhodobého majetku - číslo: 2					
Název dlouhodobého majetku: Soustruh PD 400					
Vstupní cena: 67 330 Kč			Zařazení do užívání: 18. 5. 2014		
Způsob odepisování: zrychleně			Odpisová skupina: 2		
Daňové odpisy					
Rok	Sazba	VC	Postup výpočtu	Odpis	ZC
1/2014	5	67 330	$(67\,330 / 5) + 6\,733$	20 199	47 131
2/2015	6	47 131	$(2 * 47\,131) / (6-1)$	18 853	28 278
Datum vyřazení:			Důvod vyřazení:		

Výpočet:

$$(2 * 47\,131) / (6-1) = 18\,853 \text{ Kč.}$$

I zde bylo nejdříve nutné zjistit zůstatkovou cenu stroje z předcházejícího období. Ta činí 47 131 Kč. Roční odpis soustruhu pro rok 2015 se pak rovná 18 853 Kč. Jeho rozdělení bude stejné jako v případě osobního automobilu, protože byl rovněž pořízen ze společných prostředků společnosti a je tedy ve spoluvlastnictví obou společníků.

- Miroslav: $18\,853 * 0,5 = 9\,427 \text{ Kč.}$
- Pavel: $18\,853 * 0,5 = 9\,427 \text{ Kč.}$

4.1.3 Daňové zatížení pana Miroslava jako společníka společnosti

Pan Miroslav je starobní důchodce, který si přivydělává samostatnou výdělečnou činností ve společnosti. Při této činnosti s ním spolupracuje jeho manželka, která je rovněž starobní důchodkyně. Na základě smlouvy o společnosti má pan Miroslav ze společnosti příjmy ve výši 545 000 Kč a výdaje podle § 24 ZDP ve výši 257 000 Kč. Vzhledem k tomu, že příjmy a výdaje společnosti jsou mezi společníky děleny rovným dílem, může se pan Miroslav při výpočtu své daňové povinnosti rozhodnout, zda uplatní skutečné výdaje nebo výdajový paušál 60 %.

Vedle toho se navíc nabízí i možnost rozdělní části dosažených příjmů a výdajů na manželku, která je u příslušných úřadů registrovaná jako spolupracující osoba. Tímto krokem se může daňová povinnost poplatníka ještě výrazně snížit.

Poplatník neměl povinnost platit během zdaňovacího období zálohy na daň z příjmů.

Tab. 6 Porovnání výše daně z příjmů pana Miroslava jako společníka společnosti

	Skut. V	V %	Miroslav 50 %	manželka 50 %	Miroslav 71 %	manželka 29 %
P ze společnosti	545 000	545 000	272 500	272 500	386 950	158 050
výdaje dle § 24	257 000					
odpisy	25 427					
V ze společnosti	282 427	327 000	163 500	163 500	232 170	94 830
DZD § 7	262 573	218 000	109 000	109 000	154 780	63 220
ZD	262 500	218 000	109 000	109 000	154 700	63 200
Daň 15 %	39 375	32 700	16 350	16 350	23 205	9 480
sleva na poplatníka	28 840	28 840	28 840	28 840	28 840	28 840
Daňová povinnost	10 535	3 860	0		0	

Z tabulky vyplývá, že celková výše výdajů, které je možné uplatnit je vyšší v případě výdajů uplatněných procentem z příjmů a to i přesto, že byly ke skutečným výdajům připočítány i odpisy. Následkem toho je i výsledná daň z příjmu u této varianty výrazně nižší. Vzhledem k tomuto faktu bude pan Miroslav při rozdělování příjmů a výdajů na spolupracující manželku rozdělovat výdaje uplatněné procentem z příjmů.

Na manželku je možné rozdělit maximálně 50 % příjmů a výdajů za podmínky, že spolupracovala po celé zdaňovací období, což je zde splněno. V tabulce tedy byla tato možnost testována. Vedle toho byla uvažována i varianta, že bude rozdělena pouze taková výše příjmů a výdajů, aby základ daně spolupracující osoby byl nižší než 63 865 Kč. Pokud je totiž základ daně při vedlejší činnosti nižší než tato částka, poplatník není povinen platit pojistné na sociální zabezpečení a není ani povinen platit v dalším roce zálohy na toho pojistné, což může výši celkového daňového zatížení značně ovlivnit. Aby bylo dosaženo této žádoucí úrovně základu daně u spolupracující manželky, bylo na ni rozděleno 29 % příjmů a výdajů. Manželka pana Miroslava neměla stejně jako on povinnost platit v roce 2015 zálohy na daň z příjmů.

Z tabulky vyplývá, že rozdělení části příjmů a výdajů na manželku bude pro pana Miroslava zřejmě výhodné. Aby však bylo možné spolehlivě říci, která varianta je pro poplatníka nejvýhodnější, je nutné nejdříve pro každou z výše uvedených variant spočítat i výši pojistného na sociální zabezpečení a veřejné zdravotní pojištění.

Tab. 7 Pojistné na sociální pojištění pana Miroslava jako společníka společnosti

	Skut. V	V %	Miroslav 50 %	manželka 50 %	Miroslav 71 %	manželka 29 %
ZP						
P-V	262 573	218 000	109 000	109 000	154 780	63 220
vyměřovací základ	131 287	109 000	54 500	54 500	77 390	31 610
minimální VZ	-	-	-	-	-	-
ZP 13,5 %	17 724	14 715	7 358	7 358	10 448	4 268
ZP celkem	17 724	14 715	14 716		14 716	
SZ						
DZD § 7	262 573	218 000	109 000	109 000	154 780	63 220
vyměřovací základ	131 287	109 000	54 500	54 500	77 390	-
minimální VZ	31 944	31 944	31 944	31 944	31 944	-
SZ 29,2 %	38 336	31 828	15 914	15 914	22 598	-
SZ celkem	38 336	31 828	31 828		22 598	

Vyměřovací základ veřejného zdravotního pojištění je roven poloviční částce rozdílu mezi příjmy a výdaji poplatníka. Vzhledem k tomu, že pan Miroslav i jeho žena jsou oba státními pojištěnci, z důvodu pobírání starobního důchodu, neplatí pro ně minimální vyměřovací základ.

Z pohledu pojistného na sociální zabezpečení je pro pana Miroslava i jeho ženu jejich činnost vedlejší činností, pro kterou je stanoven minimální vyměřovací základ 31 944 Kč. V případě pana Miroslava i jeho ženy je jejich reálný vyměřovací základ ve všech případech vyšší než minimální, takže bude pojistné placeno z něj.

Tab. 8 Komparace celkové daňové povinnosti pana Miroslava jako společníka společnosti

	Skut. V	V %	Miroslav 50 %	manželka 50 %	Miroslav 71 %	manželka 29 %
Daň z příjmu	10 535	3 860	0		0	
Zdravotní pojištění	17 724	14 715	14 716		14 716	
Sociální zabezpečení	38 336	31 828	31 828		22 598	
Odvody celkem	66 595	50 403	46 544		37 314	
Daňové zatížení v %	25,36	23,12	21,35		17,12	

Z tabulky výše vyplývá, že nejnižší celkovou daňovou povinností bude pan Miroslav mít, pokud uplatní výdaje procentem z příjmů a 29 % svých příjmů a výdajů rozdělí na svou manželku. V tomto případě bude jeho celková daňová povinnost za rok 2015 činit 37 314 Kč. Celková daňová zátěž pana Miroslava, která se vypočítá jako podíl celkové daňové povinnosti na základu daně, činí v témže roce 17,12 %. Celkovou daňovou povinností pana Miroslava se v tomto případě myslí suma odvodů pana Miroslava a odvodů jeho manželky, protože odvody obou

poplatníků se váží k příjmům plynoucím z podnikání pana Miroslava a budou mít vliv na čisté příjmy jejich společné domácnosti.

V případě, že poplatník zvolí tuto variantu, bude on i jeho manželka platit v průběhu následujícího zdaňovacího období zálohy ve výši:

- Veřejné zdravotní pojištění

Miroslav: $10\,448 \text{ Kč} / 12 = 871 \text{ Kč}$.

manželka: $4\,268 \text{ Kč} / 12 = 356 \text{ Kč}$.

- Sociální zabezpečení

Miroslav: $22\,598 \text{ Kč} / 12 = 1\,884 \text{ Kč}$

manželka: nemá povinnost platit zálohy

V neposlední řadě je také nutné provést zúčtování zaplacených záloh na veřejné zdravotní pojištění a sociální zabezpečení a vyčíslit případný přeplatek či nedoplatek. Oba poplatníci platili během zdaňovacího období zálohy na veřejné zdravotní pojištění. Měsíční záloha pana Miroslava činila 737 Kč, měsíční záloha jeho ženy 301 Kč.

Vzhledem k tomu, že pro manželku pana Miroslava byla její činnost i v předcházejícím zdaňovacím období vedlejší činností s malým ziskem, neměla povinnost platit v roce 2015 zálohy na pojistné na sociální zabezpečení. Pan Miroslav platil měsíční zálohy ve výši 1 593 Kč.

Tab. 9 Zúčtování zaplacených záloh na sociální pojistné - Miroslav

	Miroslav 71 %	manželka 29 %
ZP		
Zdravotní pojištění	10 448	4 268
Zaplacené zálohy	8 844	3 612
Nedoplatek	1 604	656
SZ		
Sociální zabezpečení	22 598	0
Zaplacené zálohy	19 116	0
Nedoplatek	3 482	0
Nedoplatek celkem	5 742	

Z tabulky vyplývá, že panu Miroslavovi vznikl nedoplatek na veřejném zdravotním pojištění ve výši 1 604 Kč. Jeho manželce ve výši 656 Kč. Tento nedoplatek musí být uhrazen na účet zdravotní pojišťovny nejpozději do osmi dnů od podání přehledu o příjmech a výdajích za rok 2015. Co se týče sociálního pojistného, pan Miroslav je povinen doplatit okresní správě sociálního zabezpečení nedoplatek ve výši 3 482 Kč. Ten je nutné uhradit na účet příslušné okresní správy do osmi dnů

od podání přehledu o příjmech a výdajích za rok 2015. Celkem budou oba dohromady doplácet na sociální pojištění částku 5 742 Kč.

4.1.4 Daňové zatížení pana Pavla jako společníka společnosti

Hlavní náplní pana Pavla je práce ve společnosti Kovář a syn, kde vystupuje jako druhý společník. Vedle toho se věnuje ještě vlastní výdělečné činnosti. Ze společnosti má stejně jako pan Miroslav příjmy ve výši 545 000 Kč. K tomuto podílu na příjmech náleží i podíl na výdajích ve výši 257 000 Kč. Z jeho vlastní výdělečné činnosti mu plynuly příjmy ve výši 161 230 Kč. S tím spojené skutečné výdaje činily 76 813 Kč.

Poplatník má dceru Lenku, která je studentkou prezenční formy studia na vysoké škole. Na ni může jednak uplatňovat daňové zvýhodnění na vyživované dítě, jednak na ni může rozdělit část svých příjmů a výdajů, protože je registrována jako spolupracující osoba. Vedle toho má ještě možnost snížit svůj daňový základ o zaplacené pojistné na soukromé životní pojištění, a zaplacené úroky z úvěru ze stavebního spoření.

Nejdříve je opět nutné zvolit způsob uplatnění výdajů. V případě, že se pan Pavel rozhodne uplatňovat výdaje procentem z příjmů, může u příjmů z vlastní činnosti uplatnit výdajový paušál 80 %, protože se jedná o řemeslnou živnost podle přílohy č. 1 ŽZ. U příjmů ze společnosti lze uplatnit výdajový paušál 60 %. Pan Pavel neměl povinnost platit v průběhu roku 2015 zálohy na daň z příjmů fyzických osob.

Tab. 10 Porovnání výše daně z příjmů pana Pavla jako společníka společnosti

	Skut. V	V %	Pavel 70 %	dcera 30 %	Pavel 75 %	dcera 25 %
P ze společnosti	545 000	545 000	381 500	163 500	408 750	136 250
výdaje dle § 24	257 000					
odpisy	25 427					
V ze společnosti	282 427	327 000	228 900	98 100	245 250	81 750
P z vlastní činnosti	161 230	161 230	112 861	48 369	120 923	40 308
V z vlastní činnosti	76 813	128 984	90 289	38 695	96 738	32 246
DZD § 7	346 990	250 246	175 172	75 074	187 685	62 562
NČ	17 740	17 740	17 740		17 740	
ZD	329 200	232 500	157 400	75 000	169 900	62 500
Daň 15 %	49 380	34 875	23 610	11 250	25 485	9 375
sleva na poplatníka	28 840	28 840	28 840	28 840	28 840	28 840
sleva na dítě	13 404	0	0	0	0	0
Daňová povinnost	7 136	6 035	0	0	0	0

Z tabulky vyplývá, že výsledná daň je vyšší v případě uplatnění skutečných výdajů, přestože pan Pavel využil i daňové zvýhodnění na vyživovanou dceru, o které si v případě paušálních výdajů svoji daňovou povinnost snížit nemohl. Je tedy zřejmé, že je pro poplatníka výhodnější uplatňovat výdaje procentem z příjmů, a to i v případě, kdy bude rozdělovat určité procento příjmů a výdajů na dceru.

Vzhledem k tomu, že je Lenka studentkou, je z pohledu zdravotního pojištění státním pojištěncem a z pohledu sociálního zabezpečení je pro ni podnikání vedlejší činností. Z toho vyplývají jisté výhody ve vztahu k výpočtu výše plateb na obě tato pojištění. Tuto skutečnost je vhodné uvažovat již při stanovování výše rozdělovaných příjmů a výdajů. V tabulce byla uvažována jednak možnost rozdělení maximálních 30 % příjmů a výdajů, jednak rozdělení takové výše příjmů a výdajů, aby základ daně byl nižší než 63 865 Kč, což stejně jako u manželky pana Miroslava bude mít za následek, že Lence nevznikne povinnost platit pojistné na sociální zabezpečení. Tato úroveň základu daně vznikne rozdělením 25 % příjmů a výdajů.

Vzhledem k tomu, že se Lenka registrovala jako spolupracující osoba až v únoru 2015, byl rok 2015 prvním rokem její spolupráce a neměla povinnost platit žádné zálohy na veřejné zdravotní pojištění a sociální zabezpečení. Její spolupráce netrvala celé zdaňovací období ale pouze 11 měsíců. Rozdíl příjmů a výdajů, které mohou být na Lenku rozděleny, může činit maximálně 15 000 Kč za každý započatý měsíc spolupráce, celkem tedy 165 000 Kč. To je zde u obou variant splněno. Výše daně, kterou jsou pan Pavel a jeho dcera dohromady povinni zaplatit je v obou případech, kdy došlo k rozdělení příjmů a výdajů, rovna nule. Je tedy evidentní, že z hlediska daně z příjmu bude toto rozdělení pro poplatníka výhodné. Přehled o tom, zda bude toto rozdělení pro poplatníka výhodné i z hlediska veřejného zdravotního pojištění a sociálního zabezpečení, přináší následující tabulka.

Tab. 11 Pojistné na sociální pojištění pana Pavla jako společníka společnosti

	Skut. V	V %	Pavel 70 %	dcera 30 %	Pavel 75 %	dcera 25 %
ZP						
P-V	346 990	250 246	175 172	75 074	187 685	62 562
vyměřovací základ	173 495	125 123	87 586	37 537	93 843	31 281
minimální VZ	159 666	159 666	159 666	-	159 666	-
ZP 13,5 %	23 422	21 555	21 555	5 068	21 555	4 223
ZP celkem	23 422	21 555	26 623		25 778	
SZ						
DZD § 7	346 990	250 246	175 172	75 074	187 685	62 562
vyměřovací základ	173 495	125 123	87 586	37 537	93 843	-
minimální VZ	79 836	79 836	79 836	31 944	79 836	-
SZ 29,2 %	50 661	36 536	25 576	10 961	27 403	0
SZ celkem	50 661	36 536	36 537		27 403	

Při výpočtu pojistného na veřejné zdravotní pojištění je nutné počítat s omezením v podobě minimálního vyměřovacího základu. Ten činí v případě hlavní činnosti 159 666 Kč. Z tohoto vyměřovacího základu bylo vypočítáno pojistné pana Pavla a to ve všech případech, kromě varianty uplatnění skutečných výdajů, kde byl skutečný vyměřovací základ vyšší. Vzhledem k tomu že Lenka má status studenta, minimální vyměřovací základ se na ni nevztahuje, a bude platit pojistné pouze ze skutečného vyměřovacího základu.

Co se týče pojistného na sociální zabezpečení, pro pana Pavla platí minimální vyměřovací základ ve výši 79 836 Kč. Pro jeho dceru je hlavní činností studium, podnikání je pro ní pouze činností vedlejší. Minimální vyměřovací základ v případě vedlejší činnosti činí 31 944 Kč.

Tab. 12 Komparace celkového daňového zatížení pana Pavla

	Skut. V	V %	Pavel 70 %	dcera 30 %	Pavel 75 %	dcera 25 %
Daň z příjmu	7 136	6 035	0		0	
Zdravotní pojištění	23 422	21 555	26 623		25 778	
Sociální zabezpečení	50 661	36 536	36 537		27 403	
Odvody celkem	81 219	64 126	63 160		53 181	
Daňové zatížení v %	23,41	25,63	25,24		21,25	

Z výpočtu v tabulce je zřejmé, že nejnižší celkovou daňovou povinnost bude pan Pavel mít v případě, že uplatní výdaje procentem z příjmů a 25 % svých příjmů a výdajů rozdělí na dceru Lenku. V takovém případě bude jeho celková daňová povinnost rovna částce 53 181 Kč, a jeho celková daňová zátěž bude 21,25 %.

Výše měsíčních záloh na sociální pojištění, které budou pan Pavel a jeho dcera povinni platit v průběhu následujícího zdaňovacího období v případě, že zvolí tuto variantu, bude činit:

- Veřejné zdravotní pojištění

Pavel: 21 555 Kč / 12 = 1 797 Kč.

Dcera: 4 223 Kč / 12 = 352 Kč.

- Sociální zabezpečení

Pavel: 27 403 Kč / 12 = 2 284 Kč.

Dcera: nemá povinnost platit zálohy.

V následující tabulce bude provedeno zúčtování záloh na sociální pojistné zaplacených v průběhu roku 2015. Jedná se pouze o zúčtování záloh zaplacených panem Pavlem. Dcera Lenka vzhledem k prvnímu roku spolupráce na podnikání svého otce žádné zálohy neplatila. Pan Pavel platil každý měsíc minimální zálohu na veřejné zdravotní pojištění ve výši 1797 Kč. Záloha na sociální zabezpečení činila 1 915 Kč.

Tab. 13 Zúčtování zaplacených záloh na sociální pojistné - Pavel

	Pavel 75 %	dcera 25 %
ZP		
Zdravotní pojištění	21 555	4 223
Zaplacené zálohy	21 564	0
Přeplatek	9	0
Nedoplatek	0	4223
SZ		
Sociální zabezpečení	27 403	0
Zaplacené zálohy	22 980	0
Nedoplatek	4 423	0
Nedoplatek celkem	8 637	

Vyčíslené nedoplatky musí být stejně jako v případě pana Miroslava splaceny řádně a včas na příslušný účet zdravotní pojišťovny a okresní správy sociálního zabezpečení. Vzniklý přeplatek na veřejném zdravotním pojištění bude vrácen ve lhůtě do jednoho měsíce ode dne, kdy zdravotní pojišťovna přeplatek zjistila a to buď převodem na účet nebo poštovní poukázkou. Dohromady jsou pan Pavel a jeho dcera povinni doplatit na sociální pojistné částku 8 637 Kč.

4.2 Daňové zatížení společníků společnosti s ručením omezeným

4.2.1 Údaje o společnosti

Pan Miroslav a pan Pavel jsou jedinými společníky společnosti s ručením omezeným Kovář a syn, s.r.o. Výše podílu na společnosti připadající na každého z nich je 50 %. Oba společníci plní funkci jednatele.

Základní kapitál této firmy činí 121 330 Kč, který je tvořen vkladem osobního automobilu Citroën Berlingo, který byl oceněn částkou 54 000 Kč a vkladem soustruhu oceněným na částku 67 330 Kč. Nemovitost, kterou oba společníci spoluvlastní, nebyla do společnosti vložena, nelze k ní tedy uplatňovat odpisy.

Výnosy za rok 2015 zjištěné z účetnictví činí 1 090 000 Kč, náklady pak činí 571 813 Kč. Výnosy byly záměrně pro účely srovnání daňového zatížení stanoveny na stejnou částku, jaká se rovnala příjmům společnosti (bez právní osobnosti) na základě daňové evidence. Náklady pak byly stanoveny jako částka výdajů

společnosti (bez právní osobnosti), celkem 540 000 Kč, k níž byly připočteny účetní odpisy osobního automobilu a soustruhu ve výši 12 960 Kč a 18 854 Kč. Společnost má ve svých vnitřních předpisech stanoveno, že účetní odpisy se rovnají odpisům daňovým. V těchto nákladech nejsou zahrnuty žádné mzdové náklady. Pro účely komparace daňového zatížení bylo použito zjednodušení, kdy s.r.o. nevykazuje žádné položky zvyšující nebo snižující výsledek hospodaření. Výsledek hospodaření po úpravách se bude rovnat rozdílu výnosů a nákladů zjištěných z účetnictví, tedy částce 518 187 Kč. Společnost neměla povinnost odvádět v roce 2015 zálohy na DDPPO.

4.2.2 Daňové zatížení společníků s.r.o.

Pan Miroslav vlastní stejně jako pan Pavel poloviční podíl na společnosti Kovář a syn s.r.o. Pan Pavel má vedle příjmů z tohoto podílu také příjmy ze své vlastní výdělečné činnosti uměleckého kováře a podkováře, kterou vykonává na základě svého živnostenského oprávnění. Pokud by ani jeden ze společníků nevykonával pro společnost žádnou činnost, na základě které by společnosti vznikaly mzdové náklady, VH za rok 2015 by činil 518 187 Kč.

Oba tito poplatníci mají možnost zvážit několik variant, jak optimalizovat svou daňovou povinnost s ohledem na daňovou povinnost společnosti Kovář a syn, s.r.o., které jsou podílníky. Pan Miroslav má při výpočtu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti možnost uplatnit pouze slevu na poplatníka. Pan Pavel může uplatňovat i daňové zvýhodnění na vyživovanou dceru. Pan Pavel na rozdíl od pana Miroslava není státním pojištěncem a na základě toho se na něj vztahuje povinnost uplatňovat při výpočtu plateb pojistného na veřejné zdravotní pojištění minimální vyměřovací základ, a to buď u příjmů ze závislé činnosti nebo u příjmů z vlastní činnosti. Minimální vyměřovací základ pro stanovení výše pojistného na sociální zabezpečení u příjmů ze závislé činnosti není. U příjmů z vlastní činnosti pana Pavla se uplatní pouze v případě, že pan Pavel nebude mít žádné příjmy ze závislé činnosti, které by zakládaly povinnost odvádět platby na toto pojištění.

- Varianta 1

Ani jeden ze společníků nepobírá od společnosti žádnou mzdu na základě pracovněprávního vztahu ani na základě smlouvy o příkazu. Funkci jednatele vykonávají bezplatně. Na základě schválené účetní závěrky jim budou následně přiznány podíly na zisku společnosti.

- Varianta 2

Oba poplatníci pobírají každý měsíc odměnu za výkon funkce jednatele ve výši 2 400 Kč. Odměna za výkon funkce jednatele, nedosahující částky 2500 Kč měsíčně nepodléhá platbám na sociální zabezpečení.⁹

---

⁹ Pokud by společník vedle odměny za výkon funkce jednatele pobíral i odměnu za práci společníka na základě obchodně právního vztahu, tyto odměny by se pro účely sociálního zabezpečení sčítaly. (Běhounek, © 2009)

- Varianta 3

Oba poplatníci pobírají každý měsíc mzdu z pracovněprávního vztahu ve výši 15 000 Kč. Funkci jednatele vykonávají bezplatně.

S ohledem na veškeré příjmy, které společníkům plynuly ze společnosti v minulých zdaňovacích obdobích je možné stanovit, že celkový průměrný měsíční příjem každého z nich plynoucí z této společnosti se rovnal částce 16 000 Kč. Bude-li tedy každý ze společníků pobírat mzdu ve výši 15 000 Kč, dá se předpokládat, že při podobné úrovni výsledku hospodaření budou převážnou většinu všech svých příjmů plynoucích ze společnosti pobírat ve formě mzdy a pouze minimum ve formě podílů na zisku. Cílem této varianty je minimalizovat zdanění zisku daní z příjmů právnických osob a podílu na zisku srážkovou daní.

- Varianta 4

Oba společníci pobírají každý měsíc odměnu za výkon funkce jednatele ve výši 2 400 Kč. Vedle toho navíc pobírají mzdu z pracovněprávního vztahu ve výši 11 700 Kč. Tato výše mzdy byla stanovena záměrně s ohledem na výši první redukční hranice pro výpočet výše důchodu.¹⁰

- Varianta 5

Oba poplatníci pobírají každý měsíc mzdu z pracovněprávního vztahu ve výši 11 700 Kč. Funkci jednatele vykonávají bezplatně.

Podrobný výpočet mzdových nákladů a celkové roční daňové povinnosti, vztahující se k příjmům ze mzdy a odměn pana Miroslava je uveden Příloze A. Následující tabulka uvádí stručný přehled výsledků.

---

¹⁰ Výše důchodu se v současné době skládá ze dvou částí - základní výměry, která je pro všechny důchody stejná a procentní výměry, která závisí na výši příjmů a době, za které bylo odváděno důchodové pojištění. Výpočet procentní výměry důchodu vychází z osobního vyměřovacího základu, což je průměrná výše příjmů dosažená za léta, kdy bylo placeno důchodové pojištění. Ten je následně dále redukován. Pro tyto účely jsou stanoveny dvě redukční hranice. Do první redukční hranice, která je pro rok 2015 stanovena ve výši 11 709 Kč, se vyměřovací základ započítává ze 100 %. Nad tuto hranici až do dosažení druhé redukční hranice ve výši 106 444 Kč se vyměřovací základ započítává pouze z 26 %. Nad tuto hranici se již vyměřovací základ nezapočítává. Z hlediska výše vypláceného důchodu je tedy nejvýhodnější vykazovat příjmy, podléhající důchodovému pojištění, blízkí se částce 11 709 Kč. (Gola, 2014)

Tab. 14 Výpočet mzdových nákladů a celkové roční daňové povinnosti, vztahující se k příjmům ze závislé činnosti pana Miroslava jako společníka s.r.o.

	Varianta 1	Varianta 2	Varianta 3	Varianta 4	Varianta 5
Odměna za výkon funkce jednatele	0	28 800	0	28 800	0
ZP celkem	0	3 888	0	3 888	0
SZ celkem	0	0	0	0	0
Mzda z pracovně právního vztahu	0	0	180 000	140 400	140 400
ZP celkem	0	0	24 300	18 954	18 954
SZ celkem	0	0	56 700	44 226	44 226
Mzdové náklady (DZD § 6)	0	31 392	241 200	219 528	188 136
Základ daně DPFO	0	31 300	241 200	219 500	188 100
DPFO 15 % po slevách	0	0	7 340	4 085	0

Zdroj: Příloha A

Podrobný výpočet mzdových nákladů a celkové roční daňové povinnosti, vztahující se k příjmům ze závislé činnosti pana Pavla uvádí Příloha B. Aby bylo možné stanovit jeho celkovou daňovou povinnost s ohledem na příjmy z jeho vlastní výdělečné činnosti, bylo nutné provést daňovou optimalizaci těchto příjmů, které bude zdaňovat jako příjmy z řemeslné živnosti na základě § 7 ZDP. Při zdaňování těchto příjmů má možnost zvolit z několika variant daňové optimalizace, které byly rozebrány již v části pojednávající o celkovém zdanění pana Pavla jako společníka společnosti (bez právní osobnosti). Podrobný výpočet daňové povinnosti pro tyto jednotlivé varianty je uveden v Příloze C. Vyplývá z nich, že pro pana Pavla je nejvýhodnější varianta, kdy bude uplatňovat skutečné výdaje. Na základě výběru této varianty byl v Příloze B proveden výpočet celkové daňové povinnosti pana Pavla pro příjmy ze závislé činnosti a vlastní činnosti dohromady. Přehled výsledků uvádí následující tabulka:

Tab. 15 Výpočet mzdových nákladů a celkové roční daňové povinnosti, vztahující se k závislé činnosti pana Pavla jako společníka s.r.o. a vlastní výdělečné činnosti pana Pavla jako živnostníka.

	Varianta 1	Varianta 2	Varianta 3	Varianta 4	Varianta 5
Odměna za výkon funkce jednatele	0	28 800	0	28 800	0
ZP celkem	0	14 904	0	3 888	0
SZ celkem	0	0	0	0	0
Mzda z pracovně právního vztahu	0	0	180 000	140 400	140 400
ZP celkem	0	0	24 300	18 954	18 954
SZ celkem	0	0	56 700	44 226	44 226
Mzdové náklady	0	38 736	241 200	219 528	188 136
DZD § 6	0	38 736	241 200	219 528	188 136
DZD § 7	84 417	84 417	84 417	84 417	84 417
NČ	17 740	17 740	17 740	17 740	17 740
Základ daně DPFO	66 600	105 400	307 800	286 200	254 800
DPFO 15 % po slevách	0	0	3 926	686	0
Daňový bonus	13 404	13 404	0	0	4 024
ZP z vlastní výděl. činnosti	21 555	5 699	5 699	5 699	5 699
SZ z vlastní výděl. činnosti	23 313	23 313	12 325	12 325	12 325

Zdroj: Příloha B

Z tabulek je zřejmé, že ani u jedné varianty nebyla uvažována možnost práce společníků pro společnost na základě smlouvy o příkazu. Hlavní činnost obou společníků ve společnosti spočívá v manuálním výkonu činností, které jsou předmětem jejich podnikání. Vedení společnosti se věnují pouze okrajově. Činnost, kterou pan Miroslav i pan Pavel pro společnost vykonávají, naplňuje znaky závislé práce, proto se jeví jako vhodnější, aby oba pracovali na základě pracovněprávního vztahu. Pokud by však jeden z nich byl jediným společníkem, znaky závislé práce by zde nebyly naplněny a práce pro společnost by musela být vykonávána na základě smlouvy o příkazu. (Daňový poradce Ing. Pavel Běhounek, ©2009)

Nyní bude pro jednotlivé varianty promítnuta výše vzniklých mzdových nákladů do výsledku hospodaření, a následně bude pro jednotlivé částky dosaženého výsledku hospodaření vypočítána daňová povinnost společnosti i jednotlivých společníků, která jim vznikne v souvislosti s výplatnou podílů na zisku. Výše této daňové povinnosti bude u obou poplatníků stejná, protože každý z nich má nárok na stejný podíl na zisku. U všech variant bude celý dosažený zisk rozdělen mezi společníky.

Tab. 16 Výpočet daňového zatížení podílů na zisku pro jednotlivé varianty rozložení příjmů.

	Varianta 1	Varianta 2	Varianta 3	Varianta 4	Varianta 5
VH celkem	518 187	518 187	518 187	518 187	518 187
Mzdové náklad pana Miroslava	0	31 392	241 200	219 528	188 136
Mzdové náklady pana Pavla	0	38 736	241 200	219 528	188 136
Mzdové náklady celkem	0	70 128	482 400	439 056	376 272
VH se mzdovými náklady	518 187	448 059	35 787	79 131	141 915
Základ daně DPPO	518 100	448 000	35 700	79 100	141 900
DPPO 19%	98 439	85 120	6 783	15 029	26 961
DPPO připadající na jeden podíl	49 220	42 560	3 392	7 515	13 481
VH po zdanění	419 661	362 880	28 917	64 071	114 939
Podíl na zisku jednoho společníka	209 830	181 440	14 458	32 035	57 469
Srážková daň	31 474	27 216	2 168	4 805	8 620
Podíl na zisku po zdanění	178 356	154 224	12 290	27 230	48 849
Odvody připadající na jeden podíl	80 694	69 776	5 560	12 320	22 101

Zdroj: Příloha A a B

Na závěr zbývá vyčíslit celkové daňové zatížení obou společníků a to jak pro příjmy ze závislé činnosti vykonávané pro společnost, tak i pro příjmy plynoucí jim formou výplaty podílů na zisku. V případě pana Pavla bude samozřejmě zohledněna i výše celkové daňové povinnosti vzniklé v souvislosti s výkonem jeho živnostenského podnikání.

Tab. 17 Výpočet celkové daňové povinnosti pana Miroslava jako společníka s.r.o.

	Varianta 1	Varianta 2	Varianta 3	Varianta 4	Varianta 5
ZP ze závislé činnosti	0	3 888	24 300	22 842	18 954
SZ ze závislé činnosti	0	0	56 700	44 226	44 226
DPFO ze závislé činnosti	0	0	7 340	4 085	0
DPPO na jednoho společníka	49 220	42 560	3 392	7 515	13 481
Srážková daň	31 474	27 216	2 168	4 805	8 620
Odvody z dosažených příjmů	80 694	73 664	93 900	83 473	85 281
Čistý příjem	129 137	136 576	100 559	117 763	112 589
Daňové zatížení v %	38,46	35,04	48,29	41,48	43,10

Zdroj: Příloha A

Tab. 18 Výpočet celkové daňové povinnosti pana Pavla jako společníka s.r.o.

	Varianta 1	Varianta 2	Varianta 3	Varianta 4	Varianta 5
ZP ze závislé činnosti	0	14 904	24 300	22 842	18 954
SZ ze závislé činnosti	0	0	56 700	44 226	44 226
ZP z vlastní výdělečné činnosti	21 555	5 699	5 699	5 699	5 699
SZ z vlastní výdělečné činnosti	23 313	23 313	12 325	12 325	12 325
DPFO	0	0	3 926	686	0
Daňový bonus	13 404	13 404	0	0	4 024
DPPO na jednoho společníka	49 220	42 560	3 392	7 515	13 481
Srážková daň	31 474	27 216	2 168	4 805	8 620
Odvody z dosažených příjmů	112 158	100 288	108 510	98 098	99 281
Čistý příjem	182 090	194 369	170 366	187 555	183 006
Daňové zatížení v %	38,12	34,04	38,91	34,34	35,17

Zdroj: Příloha B

Z obou výše uvedených tabulek vyplývá, že nejvýhodnější variantou z pohledu obou společníků bude Varianta č. 2, kdy budou oba společníci pobírat odměnu za výkon funkce jednatele ve výši 2 400 Kč. K této odměně se váže pouze veřejné zdravotní pojištění, placené jednak jednatelem (4,5 %) a jednak společností (9 %). V případě pana Miroslava, který je z pohledu zdravotního pojištění státním pojistěncem, bude pojistné na toto pojištění placeno pouze ze skutečně obdržovaných příjmů. Oproti tomu situace pana Pavla je značně složitější. Ten bude nucen odvádět toto pojistné z minimálního vyměřovacího základu zaměstnance, který v roce 2015 činí 9 200 Kč, nebo odvádět zdravotní pojištění z minimálního vyměřovacího základu OSVČ u příjmů ze své živnosti, což by pro něj bylo značně nevýhodné. Takto bude u příjmů ze živnosti odvádět toto pojistné pouze ze skutečně dosaženého vyměřovacího základu. Z pohledu sociálního pojistného bude pro poplatníka hlavní činností vlastní podnikání, protože nemá žádné příjmy ze zaměstnání, které by zakládaly účast na sociálním zabezpečení.

Nevýhodou této varianty je, že se z odměny v této výši neodvádí pojistné na sociální zabezpečení, což je vzhledem k výši celkové daňové povinnosti výhodné, může to však představovat problém s ohledem na budoucí výši důchodu poplatníků. Co se týče pana Miroslava, ten v rámci svého podnikání neodvádí pojistné na sociální zabezpečení z žádného titulu. Vzhledem k tomu, že je však již v současné době starobním důchodcem, nebudou pro něj zřejmě odvody na toto pojistné prioritou, i když by mohli výši jeho důchodu v budoucnu ještě zvýšit. V případě pana Pavla je situace jiná. Tomu výše jeho současných plateb na sociální zabezpečení určuje výši v budoucnu pobíraného důchodu. Pan Pavel sice odvádí toto pojistné z minimálního vyměřovacího základu z titulu své výdělečné činnosti, nicméně ne v příliš velké výši. Tuto situaci může pan Pavel vyřešit tím, že bude dobrovolně odvádět na pojistném z vlastní výdělečné činnosti víc než musí, a zajistí

si tak vyšší rozhodný příjem pro výpočet budoucí výše důchodu. Nebo si může na důchod spořit sám v rámci některého z nabízených bankovních produktů.

Při volbě této varianty obdrží pan Miroslav čistý příjem ve výši 136 576 Kč. Celková výše odvodů daně, pojistného na veřejné zdravotní pojištění a sociální zabezpečení bude činit 73 664 Kč, což zahrnuje jak odvody poplatníka v souvislosti s jeho zaměstnaneckým poměrem, tak i odvody, které tento poplatník zaplatí prostřednictvím společnosti. Celkové daňové zatížení příjmů pana Miroslava bude 35,04 %. Pan Pavel obdrží čistý příjem ve výši 194 369 Kč, přičemž jeho odvody v tomto případě činí 100 288 Kč. Daňové zatížení činí 34,04 %.

V souvislosti s platbami veřejného zdravotního pojištění a sociálního zabezpečení u příjmů z vlastní činnosti pana Pavla je nutné ještě provést vyúčtování zaplacených záloh. A určit výši záloh, které bude poplatník povinen odvádět v příštím zdaňovacím období. Měsíční platba zálohy na veřejné zdravotní pojištění činila 1797 Kč. Měsíční platba zálohy na sociální zabezpečení pojištění činila 1943 Kč.

- Veřejné zdravotní pojištění
5 699 Kč - (12 * 1 797 Kč) = přeplatek 15 865 Kč.
- Sociální zabezpečení
23 313 Kč - (12 * 1 943 Kč) = přeplatek 3 Kč.

Pokud bude pan Pavel i v příštím roce pobírat od společnosti odměny, na základě kterých bude odvádět pojistné na veřejné zdravotní pojištění, nebude povinen platit v tomto zdaňovacím období zálohy na toto pojistné v rámci příjmů ze své vlastní výdělečné činnosti. Pokud by však pro tuto společnost již nevykonával žádnou závislou činnost. Měl by povinnost odvádět minimální zálohu na zdravotní pojištění OSVČ platnou pro rok 2016. V případě pojištění na sociální zabezpečení bude odvádět minimální zálohu na toto pojistné platnou pro OSVČ v roce 2016.

Vzhledem k výši DPPO, která činí celkem 85 120 Kč, bude společnost Kovář a syn, s.r.o. v následujícím zdaňovacím období povinna odvádět zálohy na DPPO, a to do 15. 6. 2016 a do 15. 12. 2016 ve výši 40 % poslední známé daňové povinnosti tedy 34 048 Kč.

4.3 Administrativní náklady

Každý podnikatelský subjekt musí při zvažování výběru vhodné formy podnikání zvažovat i další faktory, které budou ovlivňovat jeho výnosy z podnikání. Mezi tyto náklady se řadí vyvolané náklady zdanění a náklady spojené se založením společnosti.

4.3.1 Vyvolané náklady zdanění

Vedle samotné daňové povinnosti existují ještě další náklady, spojené s podnikáním, které podnikatelským subjektům vznikají v souvislosti se zdaněním. Jedná se o vyvolané náklady zdanění.

Chceme-li vypočítat výši těchto nákladů, je nutné nejdříve zjistit výši výdajů (nákladů) na zpracování daňových přiznání a na vedení daňové evidence (účetní agendy) a mzdové agendy, z jejichž výše budeme při výpočtech vycházet. Pro každou z těchto oblastí se sčítají výdaje (náklady) na externí služby, výdaje (náklady) na software a výdaje (náklady) na práci interních pracovníků v souvislosti s danými činnostmi.

Společnost (bez právní osobnosti)

Vzhledem k tomu, že v případě společnosti (bez právní osobnosti) jsou veškeré činnosti spojené s daňovou evidencí a zpracováním daňových přiznání prováděny externí účetní firmou, jsou veškeré výdaje dané oblasti rovny právě výdajům na tyto externí služby a jiné výdaje už společnosti v této souvislosti nevznikají. Vzhledem k tomu že společnost nemá zaměstnance, výdaje na vedení mzdové agendy jsou nulové.

V následující tabulce jsou uvedeny externí výdaje, ze kterých se při výpočtu vyvolaných nákladů zdanění vychází. Jedná se o výdaje, které budou vynaloženy v souvislosti s realizací vybrané nejvýhodnější varianty zdanění u obou poplatníků. Tedy v případě, že pan Miroslav rozhodne uplatňovat výdaje procentem z příjmů a 29 % svých příjmů a výdajů rozdělí na manželku, a v případě, že se pan Pavel rozhodne uplatňovat výdaje procentem z příjmů a 25 % svých příjmů a výdajů rozdělí na spolupracující dceru. Roční výše těchto výdajů byla stanovena na základě informací poskytnutých účetní firmou.

Tab. 19 Kalkulace ročních vyvolaných nákladů zdanění společnosti (bez právní osobnosti)

Výdaje společnosti	
V na zpracování daňových přiznání a přehledů	8 300
V na vedení daňové evidence	9 615
V na vedení mzdové agendy	0
Výdaje pana Pavla v souvislosti s vlastní činností	
V na zpracování daňového přiznání, přehledů	0
V na vedení daňové evidence	4 680
N na vedení mzdové agendy	0
Výdaje celkem	
V na zpracování daňových přiznání, přehledů	8 300
V na vedení daňové evidence	14 295
V na vedení mzdové agendy	0
Kalkulace vyvolaných nákladů zdanění	
100 % z 8 300 Kč	8 300
40 % z 14 295 Kč	5 718
20 % z 0 Kč	0
Vyvolané náklady zdanění celkem	14 018

Zdroj: Informace získané od účetní firmy.

Roční výše vyvolaných nákladů zdanění společnosti (bez právní osobnosti) činí 14 018 Kč. Struktura výnosů státu z daní, které společníci a jejich spolupracující osoby v roce 2015 zaplatili je:

- silniční daň - 3 000 Kč,
- daň z nemovitých věcí - 335 Kč (výše uznaná za výdaj společnosti),
- DPH - 21 913 Kč (poplatníci jsou plátcí daně),
- daň z příjmů fyzických osob - 0 Kč,
- veřejné zdravotní pojištění - 40 494 Kč,
- sociální zabezpečení - 50 000 Kč.

Celková roční výše výnosů státu ze zaplacených daní činí 115 742 Kč. Podíl vyvolaných nákladů zdanění na těchto výnosech činí 12 %. Při kalkulaci vyvolaných nákladů zdanění společnosti bylo počítáno i s výdaji na vedení daňové evidence, které souvisejí výhradně s vlastní činností pana Pavla, protože příjmy a výdaje z této činnosti byly uvažovány při výpočtu daně z příjmů a plateb na veřejné zdravotní pojištění a sociální zabezpečení pana Pavla.

Společnost s ručením omezeným

Stejně jako u společnosti (bez právní osobnosti) i u s.r.o. jsou veškeré činnosti spojené s daněmi uskutečňovány externí účetní firmou, pouze s tím rozdílem, že nyní jsou uvažovány i náklady na vedení mzdové agendy a namísto daňové evidence je vedeno účetnictví.

Následující tabulka přináší přehled ročních nákladů, spjatých s vedením mzdové agendy, účetní agendy a se zpracováním daňových přiznání, vykalkulovaných na základě ceníku účetní firmy. Účetní firma tyto náklady vykalkulovala na základě varianty, která byly v části pojednávající o zdanění s.r.o. vyhodnocena pro dané poplatníky jako nejvýhodnější.

Tab. 20 Kalkulace ročních vyvolaných nákladů zdanění společnosti s ručením omezeným

Náklady společnosti	
N na zpracování daňových přiznání	5 800
N na vedení účetní agendy	15 736
N na vedení mzdové agendy	3 120
Výdaje pana Pavla v souvislosti s vlastní činností	
N na zpracování daňového přiznání, přehledů	1 500
N na vedení daňové evidence	4 680
N na vedení mzdové agendy	0
Náklady celkem	
N na zpracování daňových přiznání, přehledů	7 300
N na vedení účetní agendy s.r.o. a daňové evidence pana Pavla	20 416
N na vedení mzdové agendy	3 120
Kalkulace vyvolaných nákladů zdanění	
100 % z 7 300 Kč	7 300
40 % z 20 416 Kč	8 166
20 % z 3 120 Kč	624
Vyvolané náklady zdanění celkem	16 090

Zdroj: Ceník účetní firmy

Struktura výnosů z daní, které společnost a její společníci v roce 2015 zaplatili, je následující:

- silniční daň - 3 000 Kč,
- daň z nemovitých věcí - 0 Kč,
- DPH - 21 913 Kč (poplatníci jsou plátcí daně),
- daň z příjmů fyzických osob - -13 404 Kč (vzniklý daňový bonus),
- daň z příjmů právnických osob - 85 120 Kč,
- srážková daň - 54 432 Kč,
- veřejné zdravotní pojištění - 24 491 Kč,
- sociální zabezpečení - 23 313 Kč.

Celkové roční vyvolané náklady zdanění společnosti s ručením omezeným a jejich společníků činí v roce 2015 16 090 Kč. Suma výnosu státu z daní zaplacených společnostmi i společníky dohromady činí 198 865 Kč. Podíl vyvolaných nákladů zdanění na těchto výnosech činí 8,1 %.

Vzhledem k vyšším nákladům, které jsou obecně spojeny s vedením účetnictví oproti daňové evidenci, by se dalo očekávat, že podíl vyvolaných nákladů zdanění na výnosech bude v případě s.r.o. výrazně vyšší. Vzhledem k reálnému rozsahu daňové evidence společnosti (bez právní subjektivity) i účetnictví s.r.o. jsou náklady na vedení těchto agend poměrně nízké. Namísto toho hrají ve výdajích (nákladech) velkou roli výdaje (náklady) na zpracování daňových přiznání, a to zejména v případě společnosti (bez právní osobnosti). Při zvolených variantách rozdělení příjmů obou společníků této společnosti bude nutné vypracovat čtyři daňová přiznání k dani z příjmů fyzických osob - za oba společníky i jejich spolupracující osoby. Stejně tak i přehledy pro zdravotní pojišťovny a OSSZ. Na základě toho je možné říci, že vzhledem k poměrně nízkým výdajům (nákladům) na vedení daňové evidence (účetnictví), a poměrně vysokým výdajům na zpracování daňových přiznání k DPFO společníků společnosti (bez právní osobnosti) a jejich spolupracujících osob, vyšla nečekaně pro dané poplatníky výhodněji varianta podnikání formou s.r.o. Rozdíl v podílu vyvolaných nákladů zdanění na výnosech z těchto daní není však v porovnání se společností (bez právní osobnosti) nijak výrazný.

4.3.2 Náklady spojené se založením společnosti

Společnost s ručením omezeným

Založení a vznik s.r.o. jsou spojeny s mnoha úkony, které jsou poměrně administrativně, časově i finančně náročnou záležitostí. S.r.o. o dvou společnících se zakládá společenskou smlouvou, která musí mít v případě obchodních společností formu notářského zápisu. Oficiální vznik společnosti je však spojen až se zápisem společnosti do obchodního rejstříku. Aby mohl být tento zápis proveden, je potřeba podat návrh na zápis společnosti do obchodního rejstříku a to do šesti měsíců od jejího založení. (STARTPODNIKÁNÍ, ©2015) K tomuto návrhu je nutno přiložit následující přílohy:

- Notářský zápis o založení společnosti.
- Čestná prohlášení jednatelů s ověřenými podpisy.
- Souhlas vlastníků nemovitosti s umístěním sídla s ověřenými podpisy a výpis z katastru nemovitostí dokládající vlastnictví (obojí ne starší tří měsíců).
- Potvrzení banky o splacení základního kapitálu
- Prohlášení správce vkladu s ověřeným podpisem.
- Výpis z živnostenského rejstříku. (ipodnikatel.cz, 2013)

Cena, kterou bude nutné zaplatit za notářský zápis, se řídí notářským tarifem, a odvíjí se od výše základního kapitálu, počtu vydaných stejnopisů či opisů a jejich stran. Základní kapitál společnosti Kovář a syn, s.r.o. byl pro založení stanoven ve výši 2 Kč. Minimální vklad jednoho společníka musí podle nové právní úpravy činit minimálně 1 Kč. Obecně se doporučuje stanovit při zakládání s.r.o. výši základního kapitálu vyšší, poplatníci však chtějí minimalizovat náklady spojené se založením s.r.o. a rozhodli se proto zvolit minimální výši vkladu. Nemovitý majetek budou vkládat do základního kapitálu až později. Základní cena za notářský zápis a jeden stejnopis v tomto případě činí 4 000 Kč. Ještě je třeba počítat s náklady na vyhotovení dvou opisů pro příslušné úřady a s náklady na ověření podpisů na všech těchto listinách. Za předpokladu, že rozsah společenské smlouvy bude pouze jedna strana, budou tyto náklady činit 240 Kč. Za služby notáře tak celkem společníci zaplatí minimálně 4 240 Kč.

Správný poplatek, který je nutné uhradit v souvislosti s ohlášením živnosti, činí 1 000 Kč. Výpis z živnostenského rejstříku pořízený prostřednictvím Czech POINTU stojí nejméně 100 Kč, stejně tak i výpis z katastru nemovitostí. (ipodnikatel.cz, 2012)

Aby mohly být splaceny peněžité vklady společníků, je nutné založit pro tento účel běžný bankovní účet pro složení základního kapitálu. Na tento účet je nutné tyto vklady splatit, a to před podáním návrhu na zápis společnosti do obchodního rejstříku. V této souvislosti by mohl společnosti vzniknout další náklad spojený se zřízením tohoto běžného účtu, případně za potvrzení banky o splacení vkladů. Výše těchto nákladů je však diskutabilní, protože některé banky už poskytují tyto služby zcela zdarma. (Janoušek, 2014)

V neposlední řadě je nutné počítat s nezanedbatelnými náklady na ověření podpisů na všech listinách, kde je to vyžadováno ve výši 210 Kč a s náklady na pořízení kolku, který je potřeba nalepit na návrh na zápis společnosti do obchodního rejstříku, ve výši 6000 Kč. Celková výše těchto nákladů tak činí 6 270 Kč. (ipodnikatel, 2012)

Z výše uvedeného plyne, že při zakládání společnosti Kovář a syn, s.r.o. musejí společníci počítat s celkovými náklady na založení a vznik společnosti v přibližné výši 11 650 Kč. Tato výše je pouze orientační. Přesné vyčíslení této částky je problematické s ohledem na to, že výši nákladů na pořízení jednotlivých dokumentů ovlivňuje počet jejich stran, který nelze předem přesně odhadnout.

5 Shrnutí

Hlavním cílem práce bylo porovnat celkovou daňovou povinnost poplatníků, která vyplývá z příjmů dosažených na základě podnikání formou OSVČ a podnikání pod hlavičkou společnosti s ručením omezeným. Jednotlivé výpočty, na základě kterých byla tato komparace provedena, jsou uvedeny v kapitole 4 - Vlastní práce.

Nejdříve byla provedena analýza celkového daňového zatížení poplatníků jako společníků společnosti (bez právní osobnosti). Jedná se o pana Miroslava Kováře, který je starobním důchodcem, věnuje se však i samostatné výdělečné činnosti ve společnosti a pana Pavla Kováře, který se společně se svým otcem do této společnosti sdružil za účelem společné podnikatelské činnosti. Na základě smlouvy o společnosti a údajů zjištěných z daňové evidence mají oba tito poplatníci povinnost přiznat za rok 2015 příjmy ve výši 545 000 Kč a výdaje ve výši 257 000 Kč. Pan Pavel má navíc ještě příjmy na základě provozování své vlastní řemeslné živnosti ve výši 121 000 Kč a výdaje ve výši 76 813 Kč.

Vzhledem k tomu, že mají poplatníci ve spoluvlastnictví majetek, který používají k podnikatelské činnosti, mohou ke svým výdajům připočítat i odpisy tohoto majetku. Jedná se konkrétně o odpis budovy, odpis osobního automobilu a odpis soustruhu. V případě osobního automobilu a soustruhu vlastní každý z nich 50% spoluvlastnický podíl na této věci. Výše odpisu, kterou každý z nich může uplatnit, se bude rovnat polovině celkového odpisu dané věci pro daný rok. V případě budovy nevlastní oba stejný spoluvlastnický podíl, nicméně s ohledem na to, že oba dva využívají k podnikání pouze takovou část svého spoluvlastnického podílu, která odpovídá jedné desetíně této nemovitosti, bude výše odpisu v případě obou poplatníků stejná. Odpis, který mohou oba poplatníci v roce 2015 uplatnit jako výdaj, bude v případě nemovitosti činit 9 520 Kč, v případě automobilu 6 480 Kč, a v případě soustruhu 9 427 Kč.

Při analýze celkového daňového zatížení pana Miroslava byly zvažovány čtyři varianty daňové optimalizace. Výpočet celkové daňové povinnosti v případě uplatnění skutečných výdajů při zohlednění odpisů, uplatnění výdajů procentem z příjmů a dvě varianty, při kterých bylo využito institutu rozdělení příjmů na spolupracující manželku. Vzhledem k tomu, že manželka pana Miroslava je taktéž starobní důchodkyně, je pro tyto poplatníky jejich výdělečná činnost z pohledu sociálního zabezpečení vedlejší činností a z pohledu zdravotního pojištění jsou státními pojištěnci. Jako nejvýhodnější se v tomto případě ukázala varianta, kdy pan Miroslav uplatnil výdaje procentem z příjmů a 29 % svých příjmů a výdajů rozdělil na svou manželku. Při rozdělení takovéto výše příjmů a výdajů nedosáhl základ daně manželky částky 63 865 Kč a nevznikla jí tak povinnost platit pojistné na sociální zabezpečení ani povinnost odvádět v následujícím zdaňovacím období zálohy na toto pojistné, což se v této situaci ukázalo jako výhodné. Dohromady činí celková daňová povinnost pana Miroslava a jeho ženy 37 314 Kč. Celkové daňové zatížení příjmů pana Miroslava činí 17,11 %.

Pan Pavel dosáhl vzhledem ke své vlastní výdělečné činnosti vyšších příjmů než pan Miroslav. Při optimalizaci svého daňového zatížení měl však v zásadě

stejně možnosti jako on pouze s tou výjimkou, že při rozdělování svých příjmů a výdajů je nerozděloval na manželku, ale na spolupracující dceru. Pro jeho dceru, která je studentkou, je spolupráce na podnikání svého otce z pohledu sociálního zabezpečení vedlejší činností. Z pohledu VZP je státním pojištěncem. Pro pana Pavla je vlastní výdělečná činnost činností hlavní. I nyní byla pro poplatníka nejvýhodnější ta varianta, při které byla část příjmů a výdajů rozdělena na spolupracující dceru, jejíž základ daně však nepřesáhl 63 865 Kč. V tomto případě se jednalo o rozdělení 25 % příjmů a výdajů poplatníka. Výše odvodů plynoucích z uskutečnění této varianty by byla 53 180 Kč a celková daňová zátěž by činila 21,25 %.

Následně bylo hodnoceno daňové zatížení výše zmíněných poplatníků při podnikání pod záštitou s.r.o. Aby mohla být následně provedena komparace tohoto daňového zatížení s celkovým daňovým zatížením poplatníků společnosti (bez právní osobnosti), byla pro tyto účely stanovena výše výnosů a nákladů s.r.o. v takové výši, které se rovnala příjmům a výdajům zjištěným z daňové evidence společnosti (bez právní osobnosti). K těmto nákladům byly navíc ještě připočítány daňové odpisy automobilu a soustruhu. Nemovitost, ve které poplatníci společně podnikají, nebyla s ohledem na podnikatelské riziko do základního kapitálu společnosti vložena, a nebylo k ní tudíž možné žádné odpisy uplatnit.

Pro oba společníky s.r.o. bylo sestaveno 5 možných variant, jak optimalizovat jejich daňovou povinnost s ohledem na daňovou povinnost společnosti Kovář a syn, které jsou podílníky. V těchto variantách byla vedle výplaty podílu na zisku uvažována i výplata odměn za výkon funkce jednatele a mezd plynoucích z pracovněprávního vztahu. Jako nejvýhodnější z pohledu obou poplatníků byla vyhodnocena varianta č. 2, kdy byla poplatníkům vyplácena odměna za výkon funkce jednatele ve výši 2 400 Kč, která nezakládá účast na sociálním zabezpečení. Náklady společnosti na výplatu těchto odměn a souvisejícího zdravotního pojištění se v průběhu zdaňovacího období promítnou do účetnictví ve formě mzdových nákladů a sníží tak výsledek hospodaření společnosti i budoucí podíl společníků na zisku. Výše mzdových nákladů, které společnosti v souvislosti s výplatou těchto odměn vznikly, činí 70 128 Kč.

Výše celkové daňové povinnosti pana Miroslava jako společníka s.r.o., která zahrnuje odvody na daň z příjmů fyzických a právnických osob, veřejné zdravotní pojištění a pojistné na sociální zabezpečení, činí 73 664 Kč. V těchto odvodech jsou zahrnuty jak platby, které je poplatník v souvislosti s pobíráním příjmů od společnosti povinen platit sám za sebe, tak i odvody, které za sebe tento poplatník odvádí prostřednictvím společnosti, kterou spoluvlastní. Výše daňového zatížení činí v tomto případě 35,04 %. Výše celkové daňové povinnosti pana Pavla při zohlednění odvodů, které mu vznikly na základě příjmů z jeho řemeslné živnosti, činí 100 288 Kč. Celkové daňové zatížení činí 34,04 %.

Další částí práce byla kalkulace vyvolaných nákladů zdanění. Tyto náklady byly vyčísleny na základě informací o nákladech na externí zpracování daňových přiznání, vedení daňové evidence (účetnictví) a vedení mzdové agendy. Náklady na zpracování daňových přiznání byly při výpočtu vyvolaných nákladů zdanění

započítány ze 100%, náklady na vedení daňové evidence (účetnictví) ze 40% a náklady na vedení mzdové agendy z 20%. V případě společnosti (bez právní osobnosti), která nemá zaměstnance a nevznikají jí tak žádné náklady na vedení mzdové agendy, byly tyto náklady vyčísleny ve výši 14 018 Kč. Tato částka tvoří 12% podíl na celkovém objemu výnosů, které stát z podnikání obou společníků sdružených do této společnosti získal. Vedle daní z příjmů, ZP a pojistného na SZ jsou tyto výnosy tvořeny ještě zaplacenou daní z nemovitostí (ve výši uznané za výdaj společnosti), silniční daní a daní z přidané hodnoty, kterou měli poplatníci, jakožto plátcí DPH, povinnost odvést za rok 2015 finančnímu úřadu.

Výše vyvolaných nákladů zdanění společnosti s ručením omezeným byla vypočítána obdobným způsobem a činí 16 090 Kč. Podíl těchto nákladů na výnosech z daní činí 8,1 %. Výše daně z nemovitostí, silniční daně a DPH, kterou jsou poplatníci povinni v souvislosti se svým podnikáním odvést je pro obě formy společnosti stejná, její výše není ovlivněna výběrem konkrétní právní formy podnikání, ale odvíjí se od jiných charakteristik. Z pohledu vyvolaných nákladů zdanění vyšla pro tyto konkrétní poplatníky výhodněji varianta, kdy budou podnikat jako s.r.o., rozdíl v těchto nákladech však není oproti společnosti (bez právní osobnosti) nikterak velký.

Na závěr práce byla provedena analýza nákladů na založení s.r.o., se kterými musí společníci počítat, pokud se rozhodnou přejít na podnikání formou s.r.o. Tyto náklady byly vyčísleny na částku 11 650 Kč. Tato výše je pouze orientační. Přesné vyčíslení této částky je problematické s ohledem na to, že výši nákladů na pořízení jednotlivých dokumentů potřebných pro založení s.r.o. ovlivňuje počet jejich stran, který nelze předem přesně odhadnout.

Na základě syntézy poznatků, ke kterým jsem v průběhu práce dospěla, je zřejmé, že nejvýhodnější z hlediska celkové daňové povinnosti obou poplatníků, bude pro poplatníky zůstat u podnikání formou osob samostatně výdělečně činných sdružených do společnosti. Pokud při této činnosti využijí možnosti uplatnit si výdaje procentem z příjmů a institut rozdělení příjmů a výdajů na spolupracující osoby, jejich daňové zatížení bude oproti podnikání pod záštitou s.r.o. výrazně nižší. Neoptimálnější variantou bude situace, kdy pan Miroslav uplatní výdaje procentem z příjmů a 29% svých příjmů a výdajů rozdělí na svou manželku, a kdy pan Pavel taktéž uplatní výdaje procentem z příjmů a 25% svých příjmů a výdajů rozdělí na svou dceru. Pokud tomuto celkovému daňovému zatížení obou poplatníků připočítáme i výše zmíněnou daň z nemovitostí ve výši 335 Kč, silniční daň ve výši 3000 Kč a DPH ve výši 21 913 Kč, budou celkové odvody spojené s činností společnosti (bez právní osobnosti) a vlastní činností pana Pavla činit 115 742 Kč. Z toho 49 938 Kč jde k tíži pana Miroslava a 62 562 Kč jde k tíži pana Pavla.

Pokud by se poplatníci i přesto rozhodli přejít na podnikání formou s.r.o. například vzhledem k omezené míře ručení oproti OSVČ, byla by pro ně nejvýhodnější variantou Varianta č. 2, kdy by jim vedle podílů na zisku plynuly také měsíční odměny ve výši 2 400 Kč.

6 Závěr

Rozhodování podnikatelů o volbě právní formy podnikání je velmi obtížnou záležitostí. Záleží na mnoha faktorech, které je třeba před vyslovením konečného stanoviska, zvážit. Obecně se dá říci, že pokud podnikatel dosahuje při své činnosti pouze nízké úrovně základu daně, a nepodniká v rizikovém oboru, je pro něj výhodnější podnikat jako osoba samostatně výdělečně činná, protože se zde nabízejí větší možnosti jak optimalizovat svou daňovou povinnost. Podnikat formou s.r.o. se naopak vyplatí těm, kteří mají vyšší obrat, nebo je jejich podnikání spojeno s vyšším rizikem. Rovněž ji budou volit ti podnikatelé, kterým jde o vybudování velké firmy, která má na trhu své jméno a hodnotu.

Cílem práce bylo analyzovat celkové daňové zatížení dvou poplatníků a to pro variantu, kdy podnikají jako osoby samostatně výdělečně činné sdružené do společnosti (bez právní osobnosti) a pro variantu, kdy vykonávají své podnikatelské aktivity pod hlavičkou s.r.o. Jeden z poplatníků vykonává vedle společné činnosti ještě svou vlastní výdělečnou činnost, která byla při výpočtu jeho celkového daňového zatížení taktéž zohledněna. Hodnocení obou právních forem bylo provedeno také z hlediska výše vyvolaných nákladů zdanění.

Na základě dostupných zjištění bylo prokázáno, že z hlediska celkového daňového zatížení je pro poplatníky výhodnější podnikat formou osob samostatně výdělečně činných sdružených do společnosti (bez právní osobnosti) při využití možnosti uplatnit výdaje procentem z příjmů a institutu rozdělení příjmů a výdajů na spolupracující osoby. Na základě toho lze doporučit, aby poplatníci dál podnikali jako OSVČ sdružené do společnosti a nepřecházeli v rámci svého společného podnikání na podnikání formou s.r.o., protože by měli výrazně vyšší daňové zatížení a museli by investovat své prostředky do založení této obchodní společnosti. Toto doporučení je formulováno pouze na základě výše celkového daňového zatížení. Při výběru právní formy podnikání je však třeba zvážit i další okolnosti, jako je například míra ručení za závazky společnosti. Konečné stanovisko o tom, prostřednictvím které právní formy je pro dané podnikatele výhodnější podnikat však musí být vysloveno samotnými podnikateli, kteří mají jako jediní detailní přehled o povaze svého podnikání a ponесou důsledky plynoucí z této volby.

7 Literatura

7.1 Literární zdroje

- BĚHOUNEK, P., 2014. *Společnost s ručením omezeným 2014: prakticky včetně účetnictví a daní*. 11. vyd. Olomouc: ANAG, spol. s r.o. ISBN: 978-80-7263-886-4
- BRYCHTA, I., MACHÁČEK I., DĚRGEL M. a PILAŘOVÁ I., 2013. *Daň z příjmů 2013: výklad je zpracován k právnímu stavu ke dni 1.1.2013*. 10.vyd. Praha: Wolters Kluwer a.s. ISBN 978-80-7357-995-1.
- BRYCHTA, I., MACHÁČEK I., DĚRGEL M. a PILAŘOVÁ I., 2014. *Daň z příjmů 2014: výklad je zpracován k právnímu stavu ke dni 1.1.2014*. 11.vyd. Praha: Wolters Kluwer a.s. ISBN 978-80-7478-462-0.
- DVOŘÁKOVÁ, V., a kolektiv, 2013. *Zdaňování příjmů fyzických a právnických osob 2013/2014*. 1.vyd. Praha: Linde Praha a.s. ISBN 978-80-7201-916-8.
- HOCHMANN, V., a kolektiv, 2010. *Sdružení bez právní subjektivity 2010-2011*. 3.vyd. Praha: Wolters Kluwer a.s. ISBN 978-80-7357-547-2.
- JAROŠ, T., 2013. *Daň z příjmů právnických osob v kontextu aktuální judikatury*. 1.vyd. Praha: Wolters Kluwer a.s. ISBN 978-80-7400-188-8.
- KUBÁTOVÁ K., 2003. *Daňová teorie a politika*. 3. vyd. Praha: ASPI Publishing s.r.o. ISBN 80-86395-84-7.
- MACHÁČEK, I., 2010. *Daň z příjmů fyzických osob 2010: praktická pomůcka k daňové optimalizaci*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-7400-188-8.
- PAPOUŠKOVÁ, Z., 2013. *Daně a jejich správa*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. ISBN 978-80-244-3902-0.
- SKLÁDANÁ J., 2006. *Měření vyvolaných nákladů zdanění*. Brno. Bakalářská práce. Mendelova zemědělská a lesnická univerzita. Fakulta provozně ekonomická.
- ŠIROKÝ, J., a kolektiv, 2008. *Daňová teorie - s praktickou aplikací*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-7400-005-8.
- Tabulky daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků*, 2013. Olomouc: ANAG, spol. s r.o. ISBN 978-80-7263-792-8.
- VANČUROVÁ, A., 2013. *Zdanění osobních příjmů*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer a.s. ISBN 978-80-7478-388-3.
- VANČUROVÁ, A. a L. LÁCHOVÁ, 2014. *Daňový systém ČR 2014*. 12. vyd. Praha: 1. VOX a.s. ISBN 978-80-87480-23-6.

7.2 Internetové zdroje

- BUCHVALDEK J., 2013. Společnost s ručením omezeným od 1.1.2014. *Hrubý a Buchvaldek - advokátní kancelář* [online]. Zveřejněno 26.10. [cit. 2015-02-11]. Dostupné z: <http://www.hblaw.eu/cz/aktuality/49-spolecnost-s-rucenim-omezenym-od-1-1-2014.html>
- ČESKÁ SPRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ, a. Důchodové pojištění. *Česká správa sociálního zabezpečení* [online]. [cit. 2015-03-21]. Dostupné z: <http://www.cssz.cz/cz/duchodove-pojisteni/>
- ČESKÁ SPRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ, b. Nemocenské pojištění. *Česká správa sociálního zabezpečení* [online]. [cit. 2015-03-21]. Dostupné z: <http://www.cssz.cz/cz/nemocenske-pojisteni/>
- ČESKÁ SPRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ, c. Pojistné na sociální zabezpečení. *Česká správa sociálního zabezpečení* [online]. [cit. 2015-03-21]. Dostupné z: <http://www.cssz.cz/cz/pojistne-na-socialni-zabezpeceni>
- DAŇOVÝ PORADCE ING. PAVEL BĚHOUNEK, © 2009. Vztah jednatelů a společníků k s.r.o. v roce 2014. *Daňový poradce Ing. Pavel Běhounek* [online]. [cit. 2015-04-15]. Dostupné z: <http://www.behounek.eu/mohlo-by-vas-zajimat/smlouva-o-vykonu-funkce-jednatele/>
- FINANCE.CZ. Základ a sazby pojistného u sociálního pojištění OSVČ. *finance.cz* [online]. Brno: Finance media a.s. [cit. 2015-02-27]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/dane-a-mzda/dane-z-prijmu/socialni-pojisteni-osvc/zaklad-a-sazby/>
- GOLA P., 2014. Výpočet důchodu v roce 2015. *finance.cz* [online]. Zveřejněno: 6. 10. [cit. 2015-04-19]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/zpravy/finance/429031-vypocet-duchodu-v-roce-2015/>
- IPODNIKATEL.CZ, 2012. Na kolik vás přijde založení podnikání. *iPodnikatel.cz* [online]. Zveřejněno: 2. 8. [cit. 2015-05-05]. Dostupné z: <http://www.ipodnikatel.cz/Zahajeni-podnikani/na-kolik-vas-prijde-zalozeni-podnikani/Cena-zalozeni-s.r.o.html>
- IPODNIKATEL.CZ, 2013. Zápis obchodní společnosti do Obchodního rejstříku. *iPodnikatel.cz* [online]. Zveřejněno: 1. 1. [cit. 2015-05-05]. Dostupné z: <http://www.ipodnikatel.cz/Zalozeni-obchodni-spolecnosti/zapis-firmy-do-obchodniho-rejstriku.html>
- JANOUŠEK M., 2014. Založení s.r.o. v roce 2014 – postup pro založení společnosti s ručením omezeným. *blog CEVE.cz* [online]. Zveřejněno: 22. 4. [cit. 2015-05-05]. Dostupné z: <http://www.ceve.cz/cs/blog/jak-zalozit-sro-v-roce-2014/>
- KADLEC M., 2013. Účetní a daňové odpisy majetku. *portál.POHODA.cz* [online]. Zveřejněno: 7. 8. [cit. 2015-05-04]. Dostupné z: <http://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/ucetni-a-danove-odpisy-majetku/>

- KARLOVARSKÝ KRAJ - internetové stránky. Sazby pojistného sociálního pojištění a obvyklý vyměřovací základ. *Karlovarský kraj - internetové stránky* [online]. [cit. 2015-03-27], Dostupné z: <http://podnikatele.karlovyvary-region.eu/podnikani/5-sazby-pojistneho-socialniho-pojisteni-a-obvykly-vymerovaci-zak>
- KONEČNÁ J., 2013. Odpisy dlouhodobého hmotného majetku. *jakpodnikat.cz* [online]. Aktualizováno 20. 7. [cit. 2015-05-05]. Dostupné z: <http://www.jakpodnikat.cz/odpisy-majetku.php>
- KONEČNÁ J., 2014. Sociální pojištění OSVČ a nízký zisk. *jakpodnikat.cz* [online]. Aktualizováno 17. 12. [cit. 2015-02-17]. Dostupné z: <http://www.jakpodnikat.cz/socialni-pojisteni-a-nizky-zisk.php>
- MINISTERSTVO FINANCÍ ČR, 2014. Změny v daňových zákonech v roce 2015. *Ministerstvo financí České republiky* [online]. Praha: Ministerstvo financí České republiky. Zveřejněno: 16. 12. Aktualizováno 19. 12. [cit. 2014-05-04]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/regulace/dane/danova-legislativa/2014/zmeny-v-danovych-zakonech-v-roce-2015-19976>
- MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ ČR, ©2010. Zdravotní pojišťovny. *Ministerstvo zdravotnictví* [online]. Praha: Ministerstvo zdravotnictví. Poslední úprava 2.7.2014 [cit. 2015-02-16]. Dostupné z: http://www.mzcr.cz/dokumenty/zdravotni-pojistovny_945_839_1.html
- STARTPODNIKÁNÍ, ©2015. Postup při založení. *STARTPODNIKÁNÍ* [online]. [cit. 2015-05-5]. Dostupné z: http://startpodnikani.cz/index.php?open=postup_pri_zalozeni
- ŠMÍDOVÁ J., 2013. Pojistné na důchodové spoření z pohledu zaměstnavatele a zaměstnance. *mzdova praxe* [online]. Zveřejněno 30. 1. [cit. 2015-04-10]. Dostupné z: <http://www.mzdovapraxe.cz/archiv/dokument/doc-d41078v51806-pojistne-na-duchodove-sporeni-z-pohledu-zamestnavatele-a-zamest/>
- TŮMA O., 2013. Analýza: Druhý pilíř a OSVČ. Kdy se vyplatí důchodové spoření? A jak na něj? *peníze.cz* [online]. Zveřejněno: 9. 5. [cit. 2015-03-28]. Dostupné z: <http://www.penize.cz/duchodove-sporeni/254320-analyza-druhy-pilir-a-osvc-kdy-se-vyplati-duchodove-sporeni-a-jak-na-nej>
- VŠEOBECNÁ ZDRAVOTNÍ POJIŠŤOVNA ČR, ©2015. OSVČ - maximální a minimální vyměřovací základ. *Všeobecná zdravotní pojišťovna* [online]. Praha: Všeobecná zdravotní pojišťovna. [cit. 2015-03-15]. Dostupné z: <http://www.vzp.cz/platci/informace/povinnosti-platcu-metodika/osvc/maximalni-a-minimalni-vymerovaci-zaklad>
- VYPLATA.CZ, © 1998 - 2015. Zdravotní pojištění. *VYPLATA.cz* [online]. Brno: Trisul s.r.o. [cit. 2015-03-15]. Dostupné z: <http://www.vyplata.cz/vyplatamzdy/zdravotnipojisteni.php>

ZAMĚSTNANECKÁ POJIŠŤOVNA ŠKODA, ©2015. Minimální a maximální vyměřovací základ. *Zaměstnanecká pojišťovna škoda* [online]. [cit. 2015-03-15]. Dostupné z: <http://www.zpskoda.cz/platce/zamestnavatel-zamestnanec/minimalni-a-maximalni-vymerovaci-zaklad>

7.3 Zákony

Vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví.

Vyhláška č. 196/2001 Sb., o odměnách a náhradách notářů, správců pozůstalosti a Notářské komory České republiky, ve znění pozdějších předpisů (notářský tarif)

Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (Nový občanský zákoník).

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Přílohy

A Celkové daňové zatížení pana Miroslava jako společníka s.r.o.

	Varianta 1	Varianta 2	Varianta 3	Varianta 4	Varianta 5
Odměna jednatele za výkon fce	0	28 800	0	28 800	0
ZP jednatel	0	1 296	0	1 296	0
ZP společnost	0	2 592	0	2 592	0
SZ jednatel	0	0	0	0	0
SP společnost	0	0	0	0	0
ZP celkem	0	3 888	0	3 888	0
SZ celkem	0	0	0	0	0
Mzda z pracovně právního vztahu	0	0	180 000	140 400	140 400
ZP zaměstnanec	0	0	8 100	6 318	6 318
ZP společnost	0	0	16 200	12 636	12 636
SP zaměstnanec	0	0	11 700	9 126	9 126
SP společnost	0	0	45 000	35 100	35 100
ZP celkem	0	0	24 300	18 954	18 954
SZ celkem	0	0	56 700	44 226	44 226
Mzdové náklady zaměstnavatele	0	31 392	241 200	219 528	188 136
Základ daně DPFO	0	31 300	241 200	219 500	188 100
DPFO 15 %	0	4 695	36 180	32 925	28 215
Sleva na poplatníka	0	28 840	28 840	28 840	28 840
DPFO 15 % po slevách	0	0	7 340	4 085	0
VH celkem	518 187	518 187	518 187	518 187	518 187
Mzdové náklady pana Miroslava	0	31 392	241 200	219 528	188 136
Mzdové náklady pana Pavla	0	38 736	241 200	219 528	188 136
Mzdové náklady celkem	0	70 128	482 400	439 056	376 272
VH se mzdovými náklady	518 187	448 059	35 787	79 131	141 915
Základ daně DPPO	518 100	448 000	35 700	79 100	141 900
DPPO 19%	98 439	85 120	6 783	15 029	26 961
DPPO 19% na jednoho společníka	49 220	42 560	3 392	7 515	13 481
VH po zdanění	419 661	362 880	28 917	64 071	114 939
Podíl na zisku jednoho společníka	209 830	181 440	14 458	32 035	57 469
Srážková daň	31 474	27 216	2 168	4 805	8 620
Dosažené hrubé příjmy	209 830	210 240	194 458	201 235	197 869
Odvody z dosažených příjmů celkem	80 694	73 664	93 900	83 473	85 281
Čistý příjem	129 137	136 576	100 559	117 763	112 589
Daňové zatížení v %	38,46	35,04	48,29	41,48	43,10

B Celkové daňové zatížení pana Pavla jako společníka s.r.o.

	Varianta 1	Varianta 2	Varianta 3	Varianta 4	Varianta 5
Odměna jednatele za výkon fce	0	28 800	0	28 800	0
ZP jednatel	0	4 968	0	1 296	0
ZP společnost	0	9 936	0	2 592	0
SZ jednatel	0	0	0	0	0
SP společnost	0	0	0	0	0
ZP celkem	0	14 904	0	3 888	0
SZ celkem	0	0	0	0	0
Mzda z pracovně právního vztahu	0	0	180 000	140 400	140 400
ZP zaměstnanec	0	0	8 100	6 318	6 318
ZP společnost	0	0	16 200	12 636	12 636
SP zaměstnanec	0	0	11 700	9 126	9 126
SP společnost	0	0	45 000	35 100	35 100
ZP celkem	0	0	24 300	18 954	18 954
SZ celkem	0	0	56 700	44 226	44 226
Mzdové náklady zaměstnavatele	0	38 736	241 200	219 528	188 136
Základ daně DPFO - DZDŠ6	0	38 736	241 200	219 528	188 136
Základ daně DPFO - DZDŠ7	84 417	84 417	84 417	84 417	84 417
životní pojištění	9 000	9 000	9 000		9 000
úroky ze SS	8 740	8 740	8 740		8 740
Základ daně	66 677	105 413	307 877	286 205	254 813
Základ daně DPFO (zaok.)	66 600	105 400	307 800	286 200	254 800
DPFO 15%	9 990	15 810	46 170	42 930	38 220
Sleva na poplatníka	28 840	28 840	28 840	28 840	28 840
Daňové zvýhodnění	13 404	13 404	13 404	13 404	13 404
DPFO 15% po slevách	0	0	3 926	686	0
Daňový bonus	13 404	13 404	0	0	4 024
ZP z vlastní výdělečné činnosti	21 555	5 699	5 699	5 699	5 699
SZ z vlastní výdělečné činnosti	23 313	23 313	12 325	12 325	12 325
VH celkem	518 187	518 187	518 187	518 187	518 187
Mzdové náklady pana Miroslava	0	31 392	241 200	219 528	188 136
Mzdové náklady pana Pavla	0	38 736	241 200	219 528	188 136
Mzdové náklady celkem	0	70 128	482 400	439 056	376 272
VH se mzdovými náklady	518 187	448 059	35 787	79 131	141 915
Základ daně DPPO	518 100	448 000	35 700	79 100	141 900
DPPO 19%	98 439	85 120	6 783	15 029	26 961
DPPO 19% na jednoho společníka	49 220	42 560	3 392	7 515	13 481
VH po zdanění	419 661	362 880	28 917	64 071	114 939
Podíl na zisku jednoho společníka	209 830	181 440	14 458	32 035	57 469
Srážková daň	31 474	27 216	2 168	4 805	8 620
Dosažené hrubé příjmy	294 247	294 657	278 875	285 652	282 286
Odvody z dosažených příjmů celkem	112 158	100 288	108 510	98 098	99 281
Čistý příjem	182 090	194 369	170 366	187 555	183 006
Daňové zatížení v %	38,12	34,04	38,91	34,34	35,17

C Celkové daňové zatížení vlastní výdělečné činnosti pana Pavla

	Pavel skut.v.	Pavel %	Pavel 70%	Dcera 30%	Pavel 75 %	Dcera 25 %
P z vl. činnosti	161 230	161 230	112 861	48 369	120 923	40 308
V z vl. Činnosti	76 813	128 984	90 289	38 695	96 738	32 246
DZD §7	84 417	32 246	22 572	9 674	24 185	8 062
životní pojištění	9 000	9 000	9 000		9 000	
úroky ze SS	8 740	8 740	8 740		8 740	
ZD	66 677	14 506	4 832	9 674	6 445	8 062
ZD zaok.	66 600	14 500	4 800	9 600	6 400	8 000
Daň 15 %	9 990	2 175	720	1 440	960	1 200
sleva na poplatníka	28 840	28 840	28 840	28 840	28 840	28 840
Sleva na dítě	13 404	0	0	0	0	0
Daňová povinnost	0	0	0	0	0	0
Daňový bonus	13 404	0	0	0	0	0
ZP						
P-V	84 417	32 246	22 572	9 674	24 185	8 062
vyměřovací základ	42 209	16 123	11 286	4 837	12 092	4 031
minimální VZ	159 660	159 660	159 660		159 660	
ZP 13,5 % zaok.	21 555	21 555	21 555	653	21 555	545
ZP celkem	21 555	21 555	22 208		22 100	
SZ						
daňový ZD	84 417	32 246	22 572	9 674	24 185	8 062
vyměřovací základ	42 209	16 123	11 286	0	12 092	0
minimální VZ	79 836	79 836	79 836	0	79 836	0
SZ 29,2 % zaok.	23 313	23 313	23 313	0	23 313	0
SZ celkem	23 313	23 313	23 313		23 313	
Odvody celkem	31 464,00	44 868,00	45 521,00		45 413,00	